П'ятниця, 6 червня 2003 року. № 104 (3104)

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Із святом, колеги!

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Свобода слова — це, зокрема, і конкуренція

Учора вранці на журналістів нашої газети очікував приємний сюрприз від Антимонопольного комітету України.

Заступник голови АКУ— державний уповноважений Сергій Черненко і керівник прес-служби цього відомства Роман Клим з нагоди журналістського професійного свята вручили відзнаки за високі досягнення у праці і внесок у розвиток конкуренції. Нагороджені: «Знаком Пошани» — головний редактор газети Анатолій Горлов, Почесною грамотою — оглядач Сергій Борисенко.

На знімку: заступник голови АКУ Сергій Черненко вітає оглядача Сергія Борисенка.

Працівникам засобів масової інформації України

Щиро вітаю з Днем журналіста — святом усіх, для кого творчість, професіоналізм та об'єктивність є поняттями нероздільними, хто обрав щоденну роботу на благо суспільства не лише як професію, а й як спосіб життя.

Ваша праця слугує реалізації одного з основоположних прав і свобод людини — права на отримання інформації та свободу слова. Побудова нового, демократичного і відкритого громадянського суспільства неможлива без активної і відповідальної участі журналістів у формуванні громадської думки, нагромадженні тієї її критичної маси, яка матеріалізується у масштабних політичних рішеннях.

Нині, коли Україна перебуває на вирішальному рубежі свого розвитку, написане, сказане і показане вами, працівниками мас-медіа, й ухвалене нами, народними депутатами, набуває особливої ваги та значущості. Тут, як ніколи, потрібні об'єднання, узгодження та координація зусиль. Верховна Рада України ще активніше і послідовніше працюватиме над законодавчим унормуванням діяльності засобів масової інформації, забезпеченням захисту журналістів, поліпшенням економічних умов конкурентоспроможності українських газет і журналів, теле- і радіоканалів. Переконаний, що парламент ще не раз надаватиме вам вагомі й цікаві інформаційні приводи для публікацій, а ви, у свою чергу, не залишатимете поза увагою його діяльність.

Сьогодні можна стверджувати: сформувалася нова генерація журналістів зі сталими демократичними поглядами та позиціями, вмінням цілеспрямовано та переконливо їх обстоювати. Іншими словами, українська журналістика відбулася. І вітаючи вас, її представників, зі святом, зичу натхнення й успіхів на нелегкій життєвій та професійній ниві, визнання і вдячності широкої аудиторії шанувальників вашої творчості, яскравих знахідок та удач.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

ОБМЕЖЕНИЙ КОНТИНГЕНТ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬК... В ІРАКУ

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове та денне засідання 5 червня

Так вирішила ВР, проголосувавши за закон «Про схвалення рішення Президента України про направлення миротворчого контингенту для участі України у міжнародній миротворчій операції у Республіці Ірак». «За» проголосували 273 народні депутати. Отже, до Іраку відправлять окрему механізовану бригаду у складі трьох батальйонів, зокрема й хімбату, що перебуває у Кувейті. Бригада увійде до складу польської дивізії, що контролюватиме центральну частину Іраку. Усього наш контингент налічуватиме до 1800 військовослужбовців збройних сил. Хоча ініціативу Леоніда Кучми і РНБО перед цим підтримали більшістю голосів два профільні парламентські комітети, обговорення у сесійній залі було досить гостре.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПЕРЕДПЛАТА-2003

Газета у подарунок героям

Усі семеро Героїв Радянського Союзу, котрі мешкають у Вінниці, отримуватимуть до кінця нинішнього року газету «Голос України». Подарунок колишнім фронтовикам зробила обласна організація Спілки промисловців і підприємців.

Такий само приємний подарунок від цієї організації отримали ще й 230 учасників Великої Вітчизняної війни, а також ветерани праці Вінниччини. На жаль, охопити у такий спосіб передплатою всіх соціально незахищених читачів не під силу одній організації. Тому звертаємося до потенційних спонсорів наслідувати добрий приклад промисловців і підприємців (списки бажаючих отримувати «Голос України» є в корпункті газети у Вінниці, тел. 32-40-16). Про вашу підтримку шанованих людей розповімо на сторінках газети.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

В'їзд до Литви буде безплатний

Литва готова надавати громадянам України безплатні візи, якщо Україна, у свою чергу, ухвалить рішення про безвізовий в'їзд для литовських громадян. Про це заявив Прем'єр-міністр Литви Альгірдас Бразаускас, який перебуває з офіційним візитом у Києві. «Ми надаватимемо громадянам України пільгові, безплатні, довгострокові візи», — сказав литовський прем'єр.

Майбутній вступ Литви до Євросоюзу позначиться не тільки на візовому режимі, а й на торгово-економічному співробітництві двох країн. Ці питання обговорювано під час нинішнього візиту. Учора під головуванням обох прем'єрів відбулося перше засідання міжурядової ради зі співробітництва, до якої входитимуть керівники основних фінансових і господарчих відомств України та Литви, а також міністерств культури. За його підсумками підписано низку угод: з охорони інформації; у сфері економіки та господарства; у сфері транспорту. Того самого дня Віктор Янукович і Альгірдас Бразаускас узяли участь в українсько-литовському бізнес-форумі.

На канікули — літаком

Діти до 18 років зможуть отримати квитки на будь-який із регулярних рейсів авіакомпанії «Донбас» лише за 99 гривень. Акція діятиме до кінця літа. Пільга стосується внутрішніх і міжнародних рейсів: із Донецька до Австрії, Туреччини, Литви, Росії.

Торік завдяки зниженню цін на квитки потік пасажирів зріс на 30 відсотків. Донецькі авіатори розраховують збільшити їх кількість ще наполовину — до 250 тисяч осіб. Завдяки угоді з міжнародним аеропортом «Сімферополь» літаки «Донбасу» виконують рейси на Вільнюс, Київ, Москву, Донецьк і Маріуполь. Розвивається також мережа польотів до обласних центрів України, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ**.

Смакує полякам володимирський хліб

З нагородами повернулася із Варшави голова правління ВАТ «Володимир-Волинський хлібозавод» Наталія Поліщук. За результатами маркетингових досліджень та аналізу рейтингу роботи на ринку харчової промисловості, що проводився польською компанією «Агробізнесклуб», підприємство і його керівник нагороджені «Великою королівською медаллю» у номінаціях «Підприємство XXI століття» і «Керівник XXI століття».

Нещодавно на другому Надбужанському ярмарку до Наталії Іванівни звернулася варшавська пенсіонерка, яка запропонувала під пекарню власний будинок у Грубешові, **повідомляє наш кореспондент Микола ЯКИМЕНКО**.

ЧИТАЄМО «ГОЛОС» РАЗОМ

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Казахстан в Україні і Молдові Равіль Чердабаєв:

— Я уважний читач «Голосу України» вже чотири роки. Без газети Верховної Ради дипломату просто неможливо обійтися. Адже в ній міститься дуже багато політичної, економічної інформації. Скажімо, з «Голосу» я дізнався подробиці про інцидент у Хабаровську з літаком, в якому летів Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Бажаю журналістам парламентського видання творчих успіхів та глибокого і всебічного висвітлення життя України.

До Алжиру вилетів український літак з гуманітарною допомогою для постраждалих від землетрусу

Обмежений контингент українських військ... в Іраку

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове та денне засідання 5 червня

(Початок на 1-й стор.).

Основний доповідач секретар РНБО Євген Марчук насамперед посилався на резолюцію Ради Безпеки ООН № 1483 про те, що участь українського контингенту зумовлена зобов'язаннями України як держави — члена ООН з далекосяжною метою — політичними та економічними інтересами нашої держави. Натомість його опоненти, передусім комуністи, соціалісти і БЮТівці, стверджували, що цей контингент буде не миротворчим, а окупаційним. На рівні окупаційних військ США і Англії. Опоненти посилалися на те, що прямого рішення ООН з цього приводу немає. Відомий дипломат і водночас депутат з «Нашої України» Борис Тарасюк зазначив, що миротворчі операції ООН мають відбуватися під контролем Ради Безпеки, а такого рішення вона не приймала. Противники відправлення українського контингенту до Іраку апелювали тим, що формально війну там не завершено, демократичних виборів не оголошено, гвардію Саддама розпущено, але зброї вона не здала.

Водночас парламентарії намагалися рахувати економічну вигоду від нашої участі в Іраку. За словами Є. Марчука, третину витрат нам має відшкодувати ООН, а головне, як він сказав, треба мислити не цими витратами, а стратегічними категоріями — нашими інтересами в Іраку — другій у світі держави за нерозвіданими запасами нафти. Тим часом опозиційно налаштовані депутати допитувалися, які саме українські фірми матимуть економічну вигоду від відбудови післявоєнного Іраку, прозоро натякаючи на можливе задоволення інтересів насамперед наближених до Президента економічних структур.

Не менш дискусійним був політичний і моральний аспект проблеми. До досить неординарного аргументу вдався Олександр Мороз. Він перелічив присутніх у залі народних депутатів — від Кравчука до Червонія, які свого часу голосували за «Декларацію про державний суверенітет України» і агітували за це тим, що нам не доведеться посилати наших синів до чужих «гарячих точок» в Афганістан чи ще кудись. І перш ніж натиснути кнопку «за», нехай колеги згадають про відповідальність і про те, що саме, не дай Боже, вони повинні їздити на похорон солдатів з «чорного тюльпана».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламент розглянув перед цим блок так званих кадрових питань. Рейтинговим голосуванням Верховна Рада визначилася із заповненням двох вакансій у Вищій кваліфікаційній комісії суддів. Цікаво, що колишні Генпрокурор і голова Верховного Суду набрали найменше голосів, зате пройшли кандидатури екс-голови київського апеляційного суду Григорія Зубця, якого не підтримав профільний комітет, та Анатолія Зайця. Народні депутати ухвалили закон про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок і про захист прав покупців сільгоспмашин та низку інших.

Анатолій БЕНЬ.

У ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЯХ

«Не ліві і праві, а порядні й непорядні»

Запоріжжя відвідали лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко та голова бюджетного комітету Верховної Ради Петро Порошенко. Бажаючі поспілкуватися із «нашоукраїнцями» переповнили Палац культури «Дніпроспецсталь», де відбулися збори представників політичних сил області.

В. Ющенко, торкнувшись виборів Президента, сказав: «Нам не потрібно нині шукати лівих і правих. Треба пам'ятати, що є порядні й непорядні люди. І робити все, щоб останні ніколи не могли виграти виборів. Це завдання всіх людей, незалежно від їхніх політичних уподобань чи релігійної приналежності».

Створення в областях осередків громадсько-політичного об'єднання, котре має стати «прообразом майбутньої влади та соціального устрою України», було однією з головних тем прес-конференції, яку «нашоукраїнці» провели для місцевих журналістів.

Під час перебування в області «нашоукраїнці» підтримали прагнення народного депутата Петра Сабашука, котрий нині претендує на посаду міського голови Запоріжжя.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Натяки про можливість домовитися

Політична реформа на стадії очікування: Президент іще не вніс до парламенту свій законопроект про зміни до Конституції, немає єдиної позиції і в спеціальній робочій парламентській групі.

У середу Леонід Кучма обговорив питання політреформи з лідерами фракцій, що входять до парламентської більшості, та лідером «Нашої України» Віктором Ющенком. Постійний представник Президента у парламенті Олександр Задорожній сподівається, що до ВР може бути внесено єдиний законопроект конституційних змін. За його словами, під час зустрічі з «більшовиками» Л. Кучма заявив, що «готовий до консенсусу» і що з боку всіх фракцій «є чіткі натяки про можливість домовитися». Президент також відзначив деякі зміни в позиції опозиційної «четвірки». Зокрема, як розповідали лідери фракцій після зустрічі з Президентом, В. Ющенко начебто вже готовий підтримати парламентсько-президентську форму правління та положення про участь парламенту в формуванні уряду. А Л. Кучма вже «толерантніше і самокритичніше» висловлювався щодо своєї ідеї запровадити двопалатний парламент, яку не підтримують більшість фракцій. До того ж Президентові сподобалося висловлювання лідера комуністів Петра Симоненка про можливість продовження президентських повноважень до 2006 року, щоб провести президентські вибори одночасно з парламентськими.

Лідер депутатської групи «Народний вибір» і член конституційної комісії Микола Гапочка в інтерв'ю «ГУ» висловив побоювання, що зміни до Конституції можуть прийматися «спонтанно», як у 1996-му і сам Основний Закон — за одну ніч. За його словами, у робочій групі «ще зовсім немає порозуміння», юристи по-різному трактують одні й ті самі положення. «Головне — внести зміни на перспективу, а не враховуючи нинішню політичну ситуацію», — вважає М. Гапочка.

Наступного понеділка Президент планує зустрітися з усіма керівниками парламентських фракцій і груп. Адже перед Верховною Радою поставлено високу планку: піти на канікули після попереднього схвалення конституційних змін.

Юліана ШЕВЧУК.

«Ризик є завжди. Але це військова служба»

У КОМІТЕТАХ ВР

Рішення Президента про направлення українських миротворців до Іраку пройшло через профільний Комітет із нацбезпеки та оборони значно легше, ніж коли відряджали до Кувейту РХБ-батальйон. Тоді більшість членів комітету висловилися проти, а нині — лише двоє, четверо утрималися, і комітет рекомендував Верховній Раді схвалити рішення глави держави.

Секретар РНБО Євген Марчук переконував депутатів, що таке рішення виправдано економічними, політичними інтересами України і матиме для нашої держави велике стратегічне значення. Наша держава зможе закріпити свою майбутню присутність на Близькому Сході, відновити товарообіг з Іраком, українські компанії братимуть участь у відбудові Іраку. «Це рішення цілком відповідає національним інтересам України. Нам треба не плестися «у хвості» за кимось, а самостійно приймати рішення», — сказав заступник голови комітету Борис Андресюк (фракція СДПУ (о). «Це буде підтвердженням того, що Україна проводить незалежну зовнішню політику», — переконаний секретар комітету Георгій Манчуленко (фракція «Наша Україна»). «Те, що Україні запропонували мати в стабілізаційних силах в Іраку цілу бригаду, свідчить, яку нам виявили повагу. До української бригади можуть увійти й миротворчі підрозділи інших держав», — наголосив екс-міністр оборони Олександр Кузьмук (фракція ППУ і «Трудова Україна»). Аргументи противників відрядження українських миротворців (депутатів із фракцій КПУ, СПУ і БЮТ) передусім зводилися до того, що, посилаючи своїх військових до Іраку, ми також стаємо країною-агресором, до того ж опозиційні депутати вважають, що Україні не вдасться урвати і крихти від Іракського «пирога».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

За словами Є. Марчука, формування українського контингенту вже йде повним ходом. Верхня кількісна планка української бригади — 1800 осіб, на сьогодні її укомплектовано з 1632 добровольців. Відправляти до Іраку їх розпочнуть орієнтовно з 12 червня 115 рейсами літаком Іл-76. До складу українського миротворчого контингенту, який дислокуватиметься у секторі польських стабілізаційних сил, увійде також наш РХБ-батальйон, який переведуть до Іраку з Кувейту. Українська бригада перебуватиме під головним командуванням Генерального штабу України і під оперативним командуванням коаліційних стабілізаційних сил, до того ж українського генерала буде призначено заступником командира дивізії, а 10—20 українських офіцерів увійдуть до дивізійного штабу. Заробітчанити українські вояки в Іраку 1000—1500 доларів. Витрати з держбюджету України для направлення миротворчого контингенту до Іраку становитимуть 69,4 млн. грн.

На запитання, який ризик є для українських військових в Іраку, Євген Марчук відповів: «Ризик є завжди. Але це військова служба».

Юліана ШЕВЧУК.

Не такі страшні кодекси, як їх тлумачать

Що менше залишається часу до набрання чинності новими Господарським та Цивільним кодексами, то актуальніші стають питання реалізації їх положень на практиці. У майбутнє кодексів спробував заглянути Інститут держави і права ім. В. Корецького НАН України, який спільно з юридичною фірмою «Салком» провів семінар: «Цивільний та Господарський кодекси України: проблеми теорії і практики реалізації». У роботі семінару взяли участь директор інституту Ю. Шемшученко, Перший заступник Голови ВР Г. Васильєв, народні депутати України, представники адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів, Верховного Суду України, Вищого господарського суду, Міністерства юстиції України, інших державних органів, а також науковці і викладачі вищих навчальних закладів.

Надзвичайно цікава та жвава дискусія розгорнулася між цивілістами та господарниками, під час якої обговорювалися особливості предмета правового регулювання нових кодексів, їх розмежування при практичному застосуванні, співвідношення регулювання права власності в нових Цивільному, Сімейному і Господарському кодексах, роль і значення судової практики для їх реалізації, загальне й особливе в регулюванні майнових відносин і, звичайно ж, шляхи та засоби реалізації нових кодексів. Вчені-цивілісти, автори Цивільного кодексу Н. Кузнецова, Я. Шевченко, А. Довгерт наполягали на тому, що між двома правовими актами є великі колізії. Так, Цивільний кодекс —європейський, він орієнтований на ринкові відносини, тоді як Господарський передбачає повернення до адміністративно-командного регулювання сфери господарської діяльності. На думку А. Довгерта, Господарський кодекс — документ, що призведе до кризи правової системи, бо більшість його норм відсилочні. А про взаємозв'язок двох кодексів годі й говорити.

Навіть неозброєним оком видно, що вони цілком суперечать один одному: від концепції — до визначення термінів. Обидва кодекси, наприклад, дають абсолютно різне тлумачення поняття юридичної особи. Багато норм кодексів просто дублюються. Оскільки опонентів з боку господарників не було, цивілістам все-таки вдалося довести учасникам семінару, що новий Господарський кодекс приречений на докладне коригування його положень.

Водночас на семінарі порушували питання щодо зміни порядку управління державними підприємствами, розв'язання проблем видів юридичних осіб, співвідношення Цивільного і Господарського кодексів України та спеціальних законів. Як відомо, спір породжує істину. Тож і учасники семінару після тривалої дискусії прийняли відповідні рекомендації, які пропонують активізувати наукові дослідження, спрямовані на гармонізацію норм різних галузей законодавства та посилення їх взаємодії у сфері правового забезпечення економічної діяльності, на оптимізацію поєднання державного регулювання та ринкової саморегуляції товарно-грошових відносин в Україні.

Наостанок було запропоновано вжити заходів для розширення та поглиблення досліджень розвитку економічних відносин в Україні в умовах формування ринкової економіки та їх правового регулювання, зосередивши основну увагу на визначенні ролі права власності як правового підґрунтя майнових відносин.

Наталія ХОМЕНКО.

Витрати з держбюджету України для направлення миротворчого контингенту до Іраку становитимуть 69,4 млн. грн.

Дзеркало часу

Таку назву має приз, яким нагороджують лауреатів міжнародного конкурсу засобів масової інформації «Рада». Й не дивно, адже журналісти у своїх роботах віддзеркалюють час. Позавчора в Києві було підбито його підсумки, а лауреати отримали відзнаки з рук організаторів конкурсу — народних депутатів, представників Української асоціації парламентських журналістів.

Серед переможців конкурсу працівники не лише столичних, а й регіональних засобів масової інформації. З Тернопільщини, Черкащини, Дніпропетровщини, інших куточків нашої Батьківщини.

З вітальним листом до лауреатів звернувся Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, під патронатом якого проводився конкурс. Він високо оцінив роботу наших колег й побажав нових успіхів на нелегкій журналістській ниві.

Володимир КОРОЛЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Слово має нести добро

Дорогі журналісти! Вагомий внесок у побудову громадянського суспільства, підвищення авторитету держави, утвердження демократії й незалежності України — це ваша об'єктивна оцінка ситуації і процесів у світі, всебічне відображення історії й сьогодення.

У наших реаліях роль преси полягає не лише в забезпеченні прав громадян на свободу слова й об'єктивну інформацію, а й у підвищенні добробуту кожної людини, відродженні національних традицій, забезпеченні громадянського миру та верховенства права в політичній, економічній і соціальній сферах.

Журналістський труд заслуговує на високу оцінку і вдячність. Від преси залежить моральне здоров'я в суспільстві, а також те, на що спрямовується людський потенціал. Слово має нести в собі заряд добра. Вибір цього слова — професійний, громадянський і людський вибір.

Права і свободи, захист життя, приватної й суспільної власності — ці та багато інших тем потребують постійної уваги журналістів. За всебічної та ефективної підтримки вільної преси ми зможемо гідно протистояти негативним викликам часу і йти шляхом творення.

Наша спільна мета — це свобода преси й вільного доступу до інформації, якнайповніша обізнаність у процесах, що відбуваються в Україні й у світі.

Бажаю вам міцного здоров'я, щастя, кипучої енергії та творчої наснаги!

Святослав ПІСКУН, Генеральний прокурор України.

Кращі майстри пера та мікрофона

З нагоди Дня журналіста Національна спілка журналістів України нагородила достойних премією імені Івана Франка. Зокрема, цю почесну нагороду отримали український Омбудсман Ніна Карпачова — за внесок у справу захисту прав трудівників пера та мікрофона, кореспондент житомирської газети «Эхо» — за матеріали про колег, які загинули, виконуючи професійні обов'язки, та телекомпанія «Магнолія-ТБ» — за програму «Служба розшуку дітей».

Окрім того, журналісти стали переможцями у десятках номінаціях НСЖУ. «Золоте перо» вручено кореспондентам, оглядачам та редакторам регіональних газет.

«Кращими газетами» стали «Сарненські новини» з Рівненщини та «Сільське життя» з Полтавської області, а «Кращий фаховий журнал» — дніпропетровський «Технополіс». Перемогу в номінації «Редактор як репортер» вибороли Олександр Панков — редактор луганського обласного видання «Наша газета» та Ігор-Іван Сусюк — керівник «Франкової криниці» зі Львівщини. Найкращими бізнесменами, а саме лідерами в номінації «За вдалий проект в умовах ринкової економіки», визнано редакції газет «Діалог» (Кіровоград) та «Нова доба» (Черкаси).

На знімку: голова Національної спілки журналістів України **Ігор ЛУБЧЕНКО.**

Ювілей «Незалежності»

Удесяте вручали золоту медаль «Незалежність» Київської організації Національної спілки журналістів. Про історію її появи, цьогорічних лауреатів наш кореспондент розмовляє з головою Київської організації Ігорем ЗАСЄДОЮ.

— Десять років тому, коли Спілка журналістів України ставала на ноги, у нас ще не було відзнак, якими можна було б вшанувати роботу працівників засобів масової інформації. Я запропонував: давайте започаткуємо премію «Незалежність». На авіазаводі була невеличка первинна журналістська організація. І там знайшли талановитого гравера, який виготовив золоту медаль. Уперше її вручили лауреатам у 1994 році.

— А кому присуджено медаль цього року?

— Через складний фінансовий стан ми обрали п'ятірку журналістів і двох представників бізнесу.

Чому ми зупинилися на цих кандидатурах? Я особисто виступав на комісії нагород і премій нашої організації й відстоював кандидатури цьогорічних лауреатів.

Скажімо, Анатолія Горлова я знаю багато років як прекрасного журналіста і організатора. З приходом його на посаду головного редактора газети я побачив великі позитивні зміни в парламентському виданні. Сьогоднішній «Голос України» — це, справді, голос всієї України. І кожного ранку першу я читаю цю газету.

Борис Шинкарук — постать не дуже відома в журналістських колах. Але ця людина за кілька років пересічну газету кооперації, яка існувала багато років, перетворила на помітне видання, заснувала ще кілька, одне з яких виходить мільйонним тиражем.

Олександр Ільченко — журналіст, який протягом багатьох років досліджує складні процеси, що відбуваються у нашій державі.

Олександр Борщевський — створив журнал, який переріс межі України, і його читають сьогодні практично на всіх п'яти континентах.

Ім'я Данила Кулиняка не відоме широкому загалу, але у нього є безліч чудових матеріалів про нашу історію. Він неймовірний романтик.

Цього року ми вшанували Євгена Сову, комерційного директора Борщагівського хімфармзаводу. Два роки тому, коли не було директора, він узяв на себе весь тягар відстоювання інтересів величезного колективу. Він зумів привернути увагу і Верховної Ради, і уряду, і Президента, що й допомогло зберегти виробництво.

Іван Суслов створив міцну агропромкооперацію «Сквира», яка стала декому кісткою в горлі. На його адресу не раз лунали прямі погрози, бо він показав, як можна працювати. Він не тільки заробляє гроші, вкладає їх у розвиток виробництва, а й займається доброчинністю.

Хоч би що там казали політики, але революцію 1990—1991 років зробили журналісти. Якби тоді журналісти своїм палким словом не сказали, кого й що підтримувати, хто знав би наших сьогоднішніх лідерів, хто їх підтримував би? Я звертаюся до колег: нам треба знову об'єднатися. І зі святом вас, здоров'я, успіхів, творчих здобутків!

Розмову вів Володимир КОРОЛЮК.

Колектив «Голосу України» щиро вітає лауреатів золотої медалі «Незалежність».

У НОМЕР

На Львівщині звільнено з посади голову облдержадміністрації Мирона Янківа

Процедура звільнення відбулася в режимі «шокової терапії». Напередодні професійного свята журналістів — 4 червня — у Палаці мистецтв було заплановано урочистості. Разом з головою обласної ради Михайлом Сендаком на зустріч прийшов і Мирон Янків. Уже на порозі палацу задзвонив його мобільник. Після короткої розмови по телефону Мирон Дмитрович уже не зайшов до зали. Так він дізнався про своє звільнення.

Поки кращим журналістам області вручали троянди і почесні грамоти, в кулуарах пошепки передавали сенсаційну новину: «Ви чули? На інтернет-сайтах з'явилася інформація про звільнення Янківа!!!» Мирон Янків, по суті, був «нічийним» на політичній шахівниці.

Коментарі з приводу події — діаметрально протилежні.

Звільнення з посад збіглося в часі з виїзним засіданням Комітету Верховної Ради з питань боротьби із організованою злочинністю та корупцією. Голова комітету Володимир Стретович у своїй доповіді різко критикував роботу усіх силових структур області. За кількістю звернень громадян до комітету Львівщина посідає одне із перших місць в Україні. Тут не розкрито жодне з убивств на замовлення. На терміновій прес-конференції «постфактум» з участю народних депутатів Володимира Стретовича, Григорія Омельченка, Степана Хмари йшла мова про політичні мотиви звільнення. Мовляв, виборців Львівщини треба «поставити на коліна». І цим процесом керують з Банкової...

Серед імовірних кандидатур на посаду голови облдержадміністрації найчастіше називають одного із представників Партії регіонів. А посади керівників силових структур дістануться іншим політичним силам—для рівноваги.

Тим часом уся громада — в напруженні.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

В Указі Президента України «Про серйозні недоліки у виконанні законодавства щодо забезпечення законності і правопорядку, додержання прав і свобод громадян у Львівській області», зокрема, зазначається:

«Особливу стурбованість у населення області викликає зростання тяжких злочинів та стан додержання конституційних прав і свобод громадян. Минулого року на 17,5 відсотка збільшилася кількість умисних убивств, на 29,6 відсотка — зґвалтувань, на 67,7 відсотка —вимагань. Залишається нерозкритим ряд убивств.

Має місце порушення прав громадян під час розслідування кримінальних справ та тримання під вартою.

Керівники правоохоронних органів, зокрема прокурор області Б. Ринажевський, начальник Управління Міністерства внутрішніх справ України у Львівській області В. Рябошапка не забезпечили належної протидії організованій злочинності та проявам корупції. В області не викрито жодного організованого злочинного угруповання у банківській та фінансово-кредитній системах, бюджетних організаціях, у сфері приватизації, в органах влади і управління.

Вкрай незадовільною є взаємодія органів прокуратури, міліції, служби безпеки з контрольно-ревізійним управлінням області. Практично за кожним другим зверненням цих органів ревізії виявилися безрезультатними.

Головною причиною такого становища є відсутність належної, тісної, повсякденної взаємодії між органами виконавчої влади і правоохоронними органами. Керівники правоохоронних органів, і насамперед начальник Управління Міністерства внутрішніх справ України у Львівській області В. Рябошапка та прокурор області Б. Ринажевський, не завжди критично оцінюють реальний стан боротьби з організованою злочинністю і корупцією. Правоохоронні органи області на порушення вимог Закону України «Про боротьбу з корупцією» нерідко формально підходять до виявлення та попередження корупційних діянь, створюють видимість активної діяльності. Провадження у половині адміністративних справ про корупцію з року в рік закривається судами через відсутність складу правопорушення або його малозначність. Цим самим завдається суттєва шкода конституційним правам громадян, інтересам держави, дискредитується діяльність правоохоронних органів.

Голова Львівської обласної державної адміністрації М. Янків не використав надані йому законодавством повноваження щодо забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян, реалізації відповідних програм та власних рішень із цих питань. Незважаючи на те, що такий стан справ потребував прийняття рішучих та скоординованих заходів, він виявив безпорадність та безпринципність у виправленні становища».

Указом звільнено з посади голову Львівської облдержадміністрації М. Янківа, запропоновано Генпрокуророві вирішити питання про перебування на займаній посаді прокурора Львівської області Б. Ринажевського, доручено Міністрові внутрішніх справ звільнити з посади начальника УМВС у Львівській області В. Рябошапку.

НОВИНИ

ФОТОФАКТ

Делегація Київщини взяла участь в урочистостях з нагоди 65-річчя заснування Мурманської області Росії.

На знімку: голова Київської облдержадміністрації Анатолій Засуха від імені Президента України вручає орден «За заслуги» III ступеня губернатору Мурманської області Юрію Євдокимову.

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО (Укрінформ).

НОТАТКИ З ПРИВОДУ

На хвилі добра і справедливості

«Голос України» я читаю понад одинадцять років. Деякий час придивлявся до нового, тоді ще невідомого видання. Нині в моєму архіві понад півтисячі вирізок з найцікавішими публікаціями, які дали поштовх до роздумів й аналізу. Отож захотілося написати до газети, щоб хоч заочно поспілкуватися з колективом «голосоукраїнців», либонь, одним з двох-трьох провідних видань України, які не торгують совістю і не стеляться барвінком під ноги сильним світу цього. Відваги додав приз — електропраска, яка дісталася мені за результатами розіграшу серед передплатників «Голосу України». Він став для мене не так матеріальною цінністю, як символом справедливості.

Мені незабаром виповниться 82 роки. Війну зустрів у 158-му винищувально-авіаційному полку в літніх таборах неподалік Пскова. З бойовими побратимами мене розлучило поранення, яке дістав наприкінці 43-го. Після одужання направили викладачем до Харківського авіаційного училища, де і зустрів Перемогу. Працював інженером-конструктором на Сумському насосному заводі. За час роботи на цьому підприємстві понад десять разів їздив у відрядження на космодроми Плесецьк і Байконур, брав безпосередню участь у підготовці техніки до історичного польоту радянсько-американського космічного екіпажу «Союз—Аполлон»... Сил і наснаги нині додають онуки і правнуки, а ще — гострі, незаангажовані публікації, які постійно з'являються на сторінках «Голосу України» і повертають людям надію і віру у справедливість і моральні цінності. За свій довгий вік я перечитав сотні газет, але жодна з них, на мій погляд, не була з читачами такою щирою, не висвітлювала так правдиво проблеми і вади нашого суспільства. Тож від імені шанувальників «Голосу України» хочу подякувати журналістам часопису за їхню безкомпромісність і мужність. За те, що ваші серця настроєні на хвилю добра і співчуття до простих людей. Залишайтеся такими завжди.

Микола ТАЛДЕНКО, ветеран Великої Вітчизняної війни, кавалер орденів Червоної Зірки і Вітчизняної війни II ступеня, полковник авіації у відставці.

Суми.

Поштові «жнива»

На День передплатника у Бердичеві ще з восьмої ранку запрошував Палац культури, де атмосфери свята поштарським «жнивам» надавала музика. Тут можна було оформити передплату улюблених періодичних видань. А потім перед присутніми виступили представники місцевої влади, керівники Житомирської дирекції «Укрпошти» та Бердичівського центру поштового зв'язку №1, журналісти різних газет. Власний кореспондент «Голосу України» Олексій Кавун, зокрема, нагадав, що на передплатників парламентської газети чекають сюрпризи, адже серед них розігруються цінні речі. І бердичівцям щастило: вони вигравали в різні роки двоспальне ліжко з матрацами, трюмо, кілька ящиків пива, фарфоровий сервіз, аудіоплеєр тощо. Під час свята вшанували ветеранів поштової справи. А потім закружляли в танці юні учасники ансамблю Палацу культури.

Дні передплатника відбулися також у Житомирі, Овручі, Коростені, Малині, Новограді-Волинському. Проводили їх по-різному: в поштовому відділенні, на міській площі, на ринку.

Житомирська область.

ЕКОЛОГІЯ

На старовинне місто «наступають» автозаправки

Депутати Львівської міської ради б'ють на сполох: засилля автозаправних станцій у центральній частині міста загрожує його «легеням». Нині народні обранці намагаються призупинити і відмінити будівництво аж трьох АЗС у районі унікального природного утворення — Карстових озер. Із серйозними порушеннями законодавства будують і автостоянки. За словами голови постійної депутатської комісії природокористування та охорони довкілля Мирона Колодка, з більш як 90 автостоянок у Львові 38 взагалі не обліковані.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Комунальні проблеми вирішуватимуть науковці

НАМІРИ

Втрати води у Коломиї та Калуші становлять до 50 відсотків, а в обласному центрі — до 39 відсотків. Таким чином щорічно «виливається» близько двох мільйонів гривень. Виправити ситуацію, на думку керівництва області, мають науковці, які вже розпочали вивчення цього питання. До речі, для енергозбереження в області переходять на модульні котельні, які окуповують себе щонайбільше за два роки.

Ще одна невирішена проблема житлово-комунального господарства краю — сміттєзвалища. На Прикарпатті є 780 населених пунктів, та лише в деяких із них забезпечено вивезення сміття. Загалом за останні 15 років в області було зроблено лише 18 проектів сміттєзвалищ, однак і ті не пройшли експертизу адаптації до сучасних норм. І в цьому питанні свої послуги місцевим органам влади та комунальникам пропонують науковці. Зокрема, за 2,5 тисячі гривень вони беруться зробити проект сміттєзвалища для одного населеного пункту.

Наталя АНДРУСЕЧКО.

Івано-Франківська область.

ЛІТНІЙ ВІДПОЧИНОК

Путівок більше, та все-таки мало

Проблеми літнього відпочинку й оздоровлення дітей стали предметом обговорення на засіданні колегії Закарпатської облдержадміністрації. Цьогоріч планується збільшити їх кількість на 65 відсотків, але це лише близько третини загальної кількості школяриків.

Кошти на літній відпочинок братимуть з різних джерел. Обласний бюджет виділить майже два мільйони гривень, районні та міські бюджети — один мільйон 700 тисяч, по одному мільйону гривень передбачено залучити з Фонду соціального страхування та спонсорських коштів. Основна турбота — про дітей-сиріт, а також із багатодітних сімей та інших малозахищених категорій населення. Вони ві мають відпочити під час канікул. Тому голова облдержадміністрації Іван Різак наголосив на максимальному залученні до справи меценатів та коштів Фонду соціального страхування.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ФОТОФАКТ

У Києві в Національному музеї Тараса Шевченка відкрито виставку робіт художниці Зінаїди Вікторжевської (1905—1985).

На знімку: відвідувачі знайомляться з експозицією.

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА (Укрінформ).

КОМЕНТАР

Пенсійна реформа: у постолах чи на санях

Зволікання з пенсійною реформою — смерті подібне. Так вважає Міністр праці і соціальної політики України Михайло Папієв. Його одностайно підтримує решта лобістів революційних перетворень у вітчизняній пенсійній системі. Ці трансформації почалися десять років тому, але й досі під них не підведено законодавчу базу (закони «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» і «Про недержавне пенсійне забезпечення»).

Тяганина з радикальним проведенням реформи, на думку фахівців, може спричинити несприятливі наслідки. Передусім постраждає солідарна система, бо, за демографічними прогнозами, через сорок років на 1000 працюючих припадатиме 700 пенсіонерів, яких вони муситимуть утримувати. (2001 року це співвідношення дорівнювало 1000: 410). При цьому розмір пенсії обчислюватиметься як 22,4% від розміру заробітної плати. Нагадаємо, що за старим пенсійним законодавством пенсія має становити 75% від середнього щомісячного заробітку. Теоретично цей закон вважали дуже прогресивним, навіть для Європи, але на практиці його не виконували.

Чимало дискусій точиться й навколо пенсійного віку. Реформатори пропонують поступово піднести планку виходу на заслужений відпочинок, щоб послабити прес на Пенсійний фонд. Але зробити це на демократичній основі. Тобто дати можливість громадянам самим вирішувати — чи хочуть і можуть вони працювати після 55 (жінки) і 60 років (чоловіки) або ні. За кожний зайвий робочий післяпенсійний рік належить надбавка до пенсії. Нині йдеться про 8%. Але за умови, що кандидат на державне забезпечення в старості, продовжуючи працювати, не оформлятиме пенсію.

І ще одна особливість пенсійної реформи, а можливо, й причина її пробуксовування. Повною мірою вона торкнеться тих громадян, вік яких сьогодні 30—40 років. А готувати сани влітку ми ще не навчилися або просто не віримо в доцільність такого заходу на державному рівні...

Ольга ВАУЛІНА.

МЕНШІ БРАТИ

Тварини у престижному клубі

Миколаївський зоопарк першим в Україні прийнято до Всесвітньої організації зоопарків та акваріумів. До цього елітного клубу входять лише два зоопарки Росії — Московський та Новосибірський. Загалом Всесвітня організація об'єднує майже 200 зоопарків із 30 країн світу. Миколаївський зоологічний парк, створений 102 роки тому, сьогодні займає площу 18 га, в його колекції 361 вид тварин. Членство у престижній асоціації надасть миколаївським фахівцям можливість користуватися базами даних, науковими розробками, отримувати інформацію про утримання та розведення тварин, що її зібрано у кращих зоологічних парках світу.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

До Польщі — без візи. Ще кілька місяців

Запровадження Польщею візового режиму, можливо, буде перенесено на пізніший термін.

Це заявив міністр національної безпеки цієї країни Марек Сівець. Попередньо планувалося, що нові правила перетину україно-польського кордону набудуть чинності 1 липня. До цієї дати лишилося менше місяця. І хоча всі консульські установи Республіки Польща в Україні вже готові працювати в новому режимі, проте візи ще не видають.

З поінформованих джерел стало відомо, що час Х перенесено приблизно на три місяці. Офіційну версію відстрочки оприлюднив Марек Сівець: мовляв, якщо раніше йшлося про вступ Польщі до ЄС з 1 січня наступного року, то нині визначено нову дату — 1 травня 2004 року. Саме тому запровадження віз можна відкласти.

Проте є й інша причина, яку і українське, і польське МЗС поки що вдмовляються коментувати, посилаючись на незавершеність переговорів. Іншими словами, документ, який визначатиме умови перетину україно-польського кордону, досі не узгоджено. Причому спірні питання стосуються не плати за візу. Домовленість, що Україна не запроваджуватиме візи для поляків, а Польща видаватиме їх українцям безплатно, вже не дискутується, а є фактом. Як стало відомо з поінформованих джерел, каменем спотикання став український службовий закордонний паспорт. Не сам документ, а дуже велика кількість його власників. Як відомо, власники службових паспортів мають певні пільги в отриманні віз і навіть право безвізового перебування в деяких країнах. Ясна річ, що «зелена вулиця» не може бути надто широкою.

До речі, до службових паспортів з осторогою ставляться і в державах ЄС. Так, приміром, Франція власникам звичайних закордонних паспортів оформлює візу протягом чотирьох днів, а службових — щонайменше чотирнадцять.

Щодо перспектив спрощення в майбутньому режиму перетину кордону з країнами ЄС, то є ще одна проблема — відсутність контролю на україно-російському рубежі. Адже не секрет, що нелегали з країн Азії прагнуть потрапити на Захід саме через ці дві країни. Якщо ж наші прикордонники навчаться зупиняти потік нелегалів ще на в'їзді їх в Україну, це стане серйозним аргументом на користь спрощеної процедури отримання віз нашими громадянами.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Спостерігачі ООН стали заручниками

Учора вранці поблизу села Генцвіші Кодорської ущелини в Абхазії восьмеро невідомих осіб у масках викрали шістьох спостерігачів ООН.

За даними начальника оперативного напряму Міністерства оборони Грузії «Кодорська ущелина» Бесо Квіціані, разом зі спостерігачами взято в полон і роззброєно патруль російських миротворців, який забезпечував безпеку оонівців. Згодом росіян відпустили. За словами Квіціані, створено спеціальні групи, які вестимуть пошук викрадачів.

Спільне патрулювання російських миротворців і спостерігачів ООН у Кодорській ущелині, верхню частину якої контролює грузинська влада, розпочалося 4 травня. За словами уповноваженого президента Грузії в цьому регіоні країни Емзара Квіціані, підозріло, що викрадення здійснили в день, коли в селі Чубурхінджі Гальського району було заплановано зустріч грузинської і абхазької сторін за участю спостерігачів ООН і російських миротворців. На ній мали підписати угоду про початок процесу повернення грузинських біженців до восьми сіл нижньої зони району. Це перший крок в реалізації сочинських домовленостей президентів Грузії і Росії в березні нинішнього року. Згідно з головним пунктом цих домовленостей паралельно з поверненням біженців мала розпочатися й реабілітація абхазької ділянки Грузинської залізниці.

Це вже третє викрадення військових спостерігачів ООН біля Кодори за останні три роки. Двічі їх звільняли в результаті переговорів.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Америка захищається від іммігрантів

США роблять суворішим контроль над наданням віз громадянам України. Як заявила Генеральний консул США в Україні Ліза Вікерс, для студентів, які їдуть у Штати на навчання, запроваджується віза з підвищеним ступенем захисту. Збільшено також термін очікування візової співбесіди. Раніше він становив три тижні, а тепер його межу встановлюють самі працівники посольства, з огляду на особу іммігранта.

Тим, хто забажає отримати дозвіл на проживання в США, необхідно бути готовим до поїздки у Варшаву, оскільки обробка міграційних документів українських громадян відбуватиметься саме там. Торік до консульського відділу надійшло 30 тисяч заяв від громадян, а видано було лише 15 тисяч віз. Розгляд візових документів нині коштує 100 доларів і додатково 65 доларів — за багаторазову візу.

Варто зазначити, що в Україні діють і підставні агенції, що обіцяють розв'язати «візове питання» за високу плату. Посольство застерігає українців, що США не мають жодних агенцій на території України.

Несподіване зізнання

Нафта була головною причиною воєнної агресії проти режиму Саддама Хусейна. Із сенсаційною заявою виступив заступник міністра оборони США Пол Вулфовиць, один із головних американських «яструбів».

Його заяви, зроблені перед делегатами Азійського саміту з безпеки, який відбувся в Сінгапурі, підтвердили найгірші побоювання всіх тих, хто виступав проти воєнної агресії, **пише англійська «Гардіан»**. Відповідаючи на запитання, чому з ядерними державами на кшталт КНДР США поводяться інакше, ніж з Іраком, Вулфовиць заявив: «Подивімося на це простіше. Головна відмінність між Північною Кореєю та Іраком в тім, що з економічного погляду в Іраку в нас не було вибору. Країна потопає в морі нафти».

Як зазначає «Гардіан», Вулфовиць обрав найгірший із можливих моментів для своїх відвертих зізнань. Останнім часом США і Велику Британію активно критикують. Адже доказів наявності ЗМУ в Іраку немає. Конгрес США закликають провести спеціальне розслідування — таке, що ініціювали британські депутати. Парламент Великої Британії хоче знати, навіщо все-таки прем'єр Тоні Блер втягнув країну в антиіракську війну.

ФОТОФАКТ

Представники США, Євросоюзу, Японії, Британії, Австралії, а також Генсек ООН Кофі Аннан зажадали від військового режиму М'янми (Бірма) звільнити лауреата Нобелівської премії миру Аун Сан Су Чжі та ще 18 партійних керівників опозиційної «Національної ліги за демократію». До їхніх вимог приєднуються сотні людей, котрі по всьому світові вимагають звільнення Аун Сан Су Чжі. Серед них і цей мешканець Сеула, який тримає її фото.

Фото АП.

Демократія під чоботом тероризму

Українська асоціація «Міжнародна амністія», яка входить до правозахисної організації «Міжнародна амністія», оприлюднила в Києві річний звіт за 2002 рік. У ньому йдеться про порушення прав людини у світі. Зокрема, у вступі зазначено, що «війну з тероризмом» багато урядів використали для тиску на своїх політичних опонентів. Під час так званих антитерористичних кампаній нерідко практикувалися необгрунтоване затримання людей, прийняття радикальних, а часто і дискримінаційних законів, які підривають основи міжнародного та гуманітарного права.

Правозахисники заявляють, що своїм звітом вони хочуть привернути увагу громадськості до тих воєнних конфліктів, на які не звертають увагу преса та телебачення. Усі стежать за перебігом подій у Ізраїлі, Афганістані та Іраку, однак мало хто знає, що в африканській країні Бурунді роками триває війна, унаслідок якої сотнями гинуть жінки та діти. У Колумбії вісімнадцять років йде громадянська війна. Урядові війська часто знищують цілі села. У Африці та Малій Азії люди все ще гинуть від голоду...

Згадується у звіті й Україна. Укладачі наголошують: хоча в Україні й скасовано смертну кару, продовжує надходити інформація «про систематичне застосування тортур та жорстоке поводження працівників правоохоронних органів із затриманими. Умови утримання у в'язницях і надалі не відповідають міжнародним стандартам. Не досягнуто прогресу у виявленні винних у «зникненні» журналіста Георгія Гонгадзе та вбивстві тележурналіста Ігоря Александрова. Тривають утиски свободи слова».

Тетяна ПАСОВА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Допомога жертвам теракту

Уряд України виділив 500 тис. гривень для допомоги українцям, які постраждали під час теракту в театральному центрі на Дубровці в Москві. Серед 700 постраждалих внаслідок теракту — 30 громадян України та 13 росіян українського походження, троє українців загинули.

■ *Львів*

Ми, як і раніше, говоримо про співробітництво

В Україні з офіційним візитом перебуває федеральний міністр закордонних справ Австрії Беніта Ферреро-Вальднер. Учора у Львові вона зустрілася з міським головою Василем Куйбідою, виступила перед студентами і професорсько-викладацьким складом Львівського національного університету ім. Франка. Б. Ферреро-Вальднер відвідала також україно-австрійський центр з питань співробітництва у сфері науки, освіти і культури та консульство Австрії у Львові.

■ *Прага*

Гряде реформа

Чеський уряд пропонує запровадити в країні прямі президентські вибори. Згідно з Конституцією, главу держави обирають обидві палати парламенту. Віце-прем'єр Павел Рихетськи заявив, що в разі схвалення пропозиції законодавцями це буде найсерйозніша конституційна реформа в посткомуністичній Чехії.

■ *Тель-Авів*

Життя Шарона в небезпеці?

Ізраїльські служби безпеки підсилили охорону прем'єр-міністра країни Аріеля Шарона. За їх словами, нині дуже велика ймовірність організації замаху на прем'єра з боку радикальних іудейських організацій, які не задоволені підтримкою Шароном плану «дорожня карта».

■ *Джакарта*

Помилилися

В Індонезії військовики в провінції Ачех помилково вбили туриста з Німеччини і поранили його супутницю. Представник командування повідомив, що солдати вночі прийняли туристів за членів повстанського угруповання і відкрили по них вогонь, коли ті не зуміли назвати себе.

■ *Лондон*

Заворожив Гаррі Поттер

У Великій Британії засуджено до громадських робіт і незначного штрафу Дональд Партіфф, який намагався продати викрадені ним сторінки з нової книжки про юного чарівника Гаррі Поттера, яка ще не надійшла в продаж. Підсудний визнав, що знайшов кілька сторінок у друкарні, де книжку готували до випуску, і запропонував їх за 25 тисяч фунтів британському таблоїду «Сан». Продаж книжки розпочнеться 21 червня.

■ *Ханой*

«П'ятому апельсину» винесено смертний вирок

Глава найбільшої у В'єтнамі організованої злочинної групи 56-річний Труонг Ван Кам засуджений учора судом до страти. Відомий також за прізвиськом «П'ятий апельсин», Ван Кам та 154 особи постали перед законом у рамках розслідування діяльності злочинного синдикату, пов'язаного з багатьма державними чиновниками.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

НІ ХЛІБА, НІ КОРАБЛІВ

«Усьому свій час,
і час усякої
речі під небом:
Час народжуватися
й час помирати;
Час висаджувати
й час виривати
посаджене».
(Біблія. Книга Еклезіаста, або Проповідника).

Тут гравці не місцевого масштабу. Відчувається рука політичного олімпу

Біля недобудованої набережної Чорноморського суднобудівного заводу довгі роки стояв недобудований «Варяг». Нарешті, його час скінчився. Причал спустів. Тоді й було укладено доленосну для заводу угоду про продаж нової (Східної) добудовної набережної. Настав

ЧАС «НІБУЛОНА»

Спільне україно-угорсько-англійське підприємство сільськогосподарського профілю «Нібулон», ставши законним власником семи гектарів території ЧСЗ, починає реалізацію великого інвестиційного проекту.

Будівництво зерноперевантажувального комплексу й портового елеватора обійшлося в 16 млн. доларів. Загальна вартість проекту 23 млн. Вже готові споруди першої черги.

У перспективі це один із найбільших у Східній Європі термінал, високотехнологічне підприємство, розраховане на перевезення 2 млн. тонн зерна за рік. Будівництво вантажного комплексу такого масштабу за умов, коли західні компанії монополізували український ринок зерна, мабуть, у сфері інтересів держави.

Одержують від «Нібулона» дивіденди і місто, і завод. На будівництві працює 2,5 тисячі осіб. Відремонтовано автомобільні та залізничні під'їзні шляхи. На гроші, одержані від продажу набережної, завод добудовує грецьке замовлення і частково виплачує заборгованість у зарплаті.

Для суднобудівного велетня, судячи з усього, настає

ПОРА НЕТРАДИЦІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ

Тому що завод завантажено на 25% потужності. Контракти з компаніями «Укрморпорту» додадуть не так багато, як хотілося б. Нових значних замовлень немає. До складу холдингу «Чорноморський суднобудівний завод» входять підприємства, що наполовину належать приватним компаніям, яких проблеми корабельної галузі цікавлять в останню чергу. Верф «Меридіан», наприклад, уже рік не платить зарплату.

У найближчому майбутньому на трьохстах гектарах території корабельного велетня найрентабельнішим, мабуть, буде підприємство «другої орієнтації» —зерноперевантажувальний майданчик.

Але річ у тому, що терміново переорієнтуватися заводу заважає власна потужність. 15 років без модернізації, безперечно, відчутні. Проте вся інфраструктура виробництва кораблів збережена. Замкнений цикл, від проектування й будівництва корпусу до оснащення необхідним обладнанням, забезпечує автономність підприємства.

Якщо серйозно говорити про будівництво великих суден, контейнеровозів і танкерів, то у ЧСЗ конкурентів немає. Технологічне, кранове обладнання, конструктивні особливості великого стапеля дають можливість спускати судна з вагою корпусу понад 45 тис. тонн. Цілком можливо, що є шанс реанімувати завод, підшукавши партнера — інвестора, зацікавленого в традиційній орієнтації судноверфі. Тим паче що закінчується багаторічний приватизаційний марафон і до кінця липня планується конкурсний продаж заводу.

■ ■ ■

У ролі сусідів, що посварилися, — директори обох підприємств. Зміст сварки знайомий: «— Це ж таки рушниця, річ відома, а то — чорт знає що таке: свиня... — Як же ви, справді, Іване Івановичу, даєте за рушницю чорт зна що таке: свиню?»

■

А поки що і в ЧСЗ, і в «Нібулона»

СМУТА

Про її наступ повідомила преса. Бурхливі баталії, викриття, захист принижених та зневажених на високій ноті означають, що в журналістів, нарешті, з'явився платоспроможний замовник. Сюжет традиційний, гоголівський, про те, як Іван Іванович посварився з Іваном Никифоровичем.

У ролі сусідів, що посварилися, — директори обох підприємств. Зміст сварки знайомий:

«— Це ж таки рушниця, річ відома, а то — чорт знає що таке: свиня...

— Як же ви, справді, Іване Івановичу, даєте за рушницю чорт зна що таке: свиню?».

Жанр витримується майже канонічно: хто за що платив, про що домовлявся, що вийшло, хто чому господар, де чия межа. Досвідчений у політичних іграх обиватель розуміє: війна за розподіл власності триває. І тепер саме час подумати, хто за ким стоїть.

З одного боку — сільгосппідприємство, у якого в оренді 52 тисячі гектарів землі, будує дорогий комплекс для перевантаження зерна і тут питання: де нині очікують високих урожаїв? В Україні, Росії, Казахстані? Можливо, це потрібно для перевезення того, що вродить на 52 тисячах орендованих гектарів? Чи якісь інші вантажопотоки ощасливлять Миколаїв? Але тут над їх залученням б'ються всім миром не один рік. Що перевантажуватиме на своїх потужностях новий член ВЕЗ, створений на підтримку суднобудування, використовуючи податкові пільги? І ще одне.

На думку спеціалістів, така дорога конструкція зерносховища не окупить себе протягом тривалого часу. Сьогодні є технології набагато дешевші й економічно вигідні. Конкурувати на ринку, вклавши таку кількість грошей, «Нібулону» буде досить складно. До того ж всі елеватори в Україні уже поділені серед трейдерів. Звичайно, що вони (трейдери) перевантажуватимуть зерно лише своїми, вже наявними терміналами.

З другого боку — суднобудівний велетень напередодні приватизації вочевидь втрачає в ціні, заробляючи в результаті скандалу репутацію проблемного підприємства і втрачаючи надію на реанімацію.

Два директори — кулі на більярдному столі. «Якщо сильно, лоб у лоб, — вилетять обидва». Все залежить від сили удару гравців. Розкручений пресою ображений «Нібулон» дорожчає, завод дешевшає. За можливого продажу сім гектарів території коштуватимуть як триста.

Так, тут гравці не місцевого масштабу. Відчувається рука політичного олімпу. Наприклад, один відомий народний депутат від Миколаївщини досить ревно лобіює інтереси зернотрейдера. Не зовсім зрозуміло, чому при цьому забувають про інтереси суднобудівників.

Але хай обиватель сам розбирається в усіх перипетіях. Є думка людей компетентних.

Війна заводу з «Нібулоном» — варіант програшний. Звісно, продаж цієї набережної — помилка сама по собі. Її доведеться рано чи пізно виправляти найрадикальнішим чином. Бо завод розрізано потужностями «Нібулона» на три частини. І вони весь час заважатимуть одна одній. До того ж «Нібулон» заважатиме ЧСЗ значно більше, така технологія суднобудування. Але так уже сталося, і сьогодні треба співпрацювати. Будь-яка війна закінчується договором. У всьому світі є приклади приватизації та націоналізації підприємств. Це відбувається не з пістолетами, палицями та списами. Є цивілізований шлях: ви зазнали витрат, ми вам їх компенсуємо і створюємо умови, а тепер те, що ви побудували, переходить державі. У цьому разі — ЧСЗ.

Тепер про нову добудовну набережну. Її готували під перспективні кораблі не минулого, а нинішнього століття. В неї було вкладено величезні кошти, її готовність становила 90%, а загалом комплексу — 80%. Але ситуація змінилася. Ні в заводу, ні в держави коштів на її добудову не було. Тому вирішили продати. На мою думку, треба було не продавати, а здати в оренду на 20 років на найвигідніших і пільгових умовах із зобов'язанням добудови. Це тільки вперед 20 років здається багато, а 20 років назад — недавно.

Судна нового тисячоліття — це авіаносці. Для будь-якої держави. Це вигідна продукція, хоча й здається сьогодні фантастикою і утопією. Можна будувати супертанкери і суперконтейнеровози, військові кораблі — і тоді без цієї набережної не обійтися.

На величезному зручному майданчику розташовано кілька підприємств єдиної технологічної системи. Два найбільші у світі стапелі з необмеженою у ваговому навантаженні здатністю. Розвинена і технічно оснащена добудовна набережна із сучасним крановим обладнанням та всіма комунікаціями. Є автономна дільниця «Меридіан» з найпродуктивнішою у світі лінією. На цій лінії будували 25 супертраулерів на рік. Такої продуктивності не було навіть в Японії. Тепер цю лінію модернізували і потрібні лише замовлення. Все це обслуговує унікальний комплекс корпусних цехів і з'єднується найпотужнішим машинобудівним комплексом з ливарним виробництвом, ковальсько-пресовим і власним котельним. Тут можна робити все. Свого часу на ЧСЗ виготовляли дизелі, залізничні вагони, парові машини, мостові конструкції. Усе може Чорноморський суднобудівний завод. Не можна його розбити на окремі частини. Тому рішення про приватизацію цілісним комплексом, на мою думку, дуже правильне.

Тільки треба знайти інвесторів, здатних допомогти заводові. Тут самого бажання мало. Ми не чекаємо інвестора, якому необхідно «відмити» гроші і перепродати завод. Нехай будують бурові, танкери. Треба відпрацьовувати інвестиційний проект, міркувати до того, як підписувати.

Про майбутнє заводу з його унікальними технологічними можливостями думав нині покійний директор ЧСЗ Юрій Іванович Макаров наприкінці минулого століття: «Технологічні можливості... аж ніяк не вичерпали себе. Тепер постало питання про видобуток нафти і газу на шельфі Чорного моря. Для цього потрібні будуть морські бурові установки на жорстких опорах. Кращих умов для створення бурових, вважаю, немає ніде у світі. Танкерам, що їх будують, вони серйозно не заважатимуть. До цього слід додати можливості нашого машинобудування. Бурові Україна збирається закуповувати за тридев'ять земель, за кордоном. А що, коли об'єднатися з інофірмами, які мають досвід, використати їхні спеціальні механізми та пристрої, а корпусні роботи, насичення та облаштування робити в нас на заводі, поряд з майбутніми промислами? Мабуть, доцільно».

Але чи є пророки у своїй вітчизні, покаже час. І пояснить нам самим, що ж ми робимо тут і тепер — садимо чи вириваємо посаджене.

Іван ШКОЛЯРОВ.
Миколаїв.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Світлана Карпій, начальник головного управління економіки облдержадміністрації: Область зацікавлена в тому, щоб зберегти Чорноморський суднобудівний завод у цілому. Розрізати, роздати його — найгірший варіант. Тут унікальні причали, кранове обладнання. Потрібен не просто інвестор, а промисловий інвестор із замовленнями. Кілька фірм намагаються створити концерн. Природно, вони зацікавлені і, мабуть, будуть зацікавлені в тому, щоб викупити «Нібулон». А для нас важливо зберегти робочі місця для восьми тисяч працівників заводу. Якщо інвестор надумає зробити з нього примітивний порт, для якого потрібні п'ятсот осіб, то це загрожує соціальною катастрофою. А говорити про те, що можна було б зробити до продажу набережної, уже пізно.

Найповніше прокоментував ситуацію **Ігор Овдієнко, директор україно-японського підприємства «Сого». В минулому — директор Суднобудівного заводу імені 61 комунара і Чорноморського.**

— ЧСЗ нині в критичному стані, — вважає Ігор Миколайович. — Якщо навіть казати про зростання обсягів виробництва, то це лиш пил від падіння заводу, що створює ілюзію зростання. Отож єдиний шлях —приватизація. Але тут важливо визначитися з метою. Якщо приходить інвестор, який узагалі займається, приміром, купівлею-продажем і аж ніяк не кораблів, то треба гадати, що він збирається зробити перевантажувальний майданчик на місці заводу. І якщо це єдиний шуканий шлях, про який мріє вся держава, то так треба вголос і сказати: набридло займатися ЧСЗ. Продати його будь-кому та й нехай роблять, що хочуть. Не потрібно жонглювати словами, прикриватися патріотичними гаслами. Заявити відкрито: суднобудування в Україні доцільніше знищити. Тоді це справді єдиний шлях.

А якщо ми хочемо приватизувати ЧСЗ для того, щоб реанімувати завод, це інша річ. Тоді треба дивитися інвестиційний проект. Чи враховано інтереси держави, інтереси колективу, інтереси інвесторів і партнерів. Не можна працювати, гадаючи, що або ми його обдуримо, або він нас. Роботи не буде. Бо ЧСЗ — не те підприємство, до якого можна байдуже ставитися або пускати все на самоплив.

Важливо вже те, що держава прийняла рішення приватизувати завод. І приватизувати як єдиний об'єкт. Увесь завод. Або все, або нічого. Це, з моєї точки зору, правильно. Тепер треба знайти фірму, яка хоче і може купити ЧСЗ. В Україні такої фірми немає. Якщо казати про донецький капітал (Індустріальний союз Донбасу), то в них кошти є. Тільки збоку завжди здається, що їх більше, аніж насправді. Номінально вони можуть бути, але залучені в якесь виробництво і фактично в потрібній кількості їх немає. Тоді треба залучати партнерів і банк. Який? Такого банку, який уклав би сюди гроші без ризику, також нема. Отже, державі доведеться створювати вигідні умови. Я гадаю, що Індустріальному союзу Донбасу треба вступати в корпоративні стосунки з якимись іншими дуже потужними фірмами.

Кого так збуджує «Вібросепаратор»?

Поділ колишнього Радянського Союзу на незалежні держави спричинив не тільки революційні зміни в політичному житті України, а й вплинув на економічне життя нашої країни. Внаслідок порушення усталених виробничих зв'язків між підприємствами, скасування механізму планування виробництва, відпливу з виробництва кваліфікованих працівників багато промислових підприємств або припинили своє існування, або балансували на межі банкрутства. Лише деяким удалося втриматися на плаву. Серед них був і житомирський завод «Вібросепаратор».

Для такої «живучості» заводу були об'єктивні причини. Продукція, яку випускає підприємство, не тільки вкрай потрібна сільгоспвиробникам, а й вигідно відрізняється від зарубіжних аналогів і ціною, і якістю. До речі, на території колишнього Радянського Союзу, крім «Вібросепаратора», такий завод був тільки у Воронежі, але більшість іноземних зерноочисних комплексів поступаються українським в якості очищення зерна, бо наші вітчизняні установки створено із застосуванням передовіших технологій.

На сьогодні заводом розроблено понад 20 видів виробів, випробувано вісім видів, підготовлено до виробництва чотири нові види виробів (ворохоочищувачі СВС-15; трієри ТРС-2,5; доочищувачі СДО-16; елеватори ЕКЗМ-10). Загальний асортимент виробів заводу має майже п'ятдесят найменувань. Відповідно до проведених маркетингових досліджень сукупна потреба України в готових до виробництва виробах «Вібросепаратора» становить приблизно сорок дві тисячі одиниць. Зважаючи на складне матеріальне становище сільгоспвиробників, частину продукції завод передає у лізинг. До того ж продукція заводу має сталий попит у країнах СНД. Підписано довгостроковий контракт в Узбекистані, в рамках якого там створено спільне підприємство. Перші 103 тисячі доларів за цим контрактом уже надійшли в Україну. Тривають переговори про укладання контрактів на поставку продукції заводу до Казахстану.

Підприємство, що справно працює, — це не тільки надходження податків і заробленої за зовнішньоекономічними контрактами валюти до бюджету, а й десятки робочих місць. Значення проблеми працевлаштування населення для Житомира, як і для більшості обласних центрів України, надзвичайно велике.

Отже, житомирський завод «Вібросепаратор» —життєздатне підприємство, яке успішно функціонує і своєю діяльністю мало б задовольняти всіх: і працівників, і акціонерів, і споживачів, і владу. Проте чомусь уже не перший рік до заводу підвищена увага правоохоронних органів.

Періодично порушують кримінальні справи, деякі з них уже припинено у зв'язку з відсутністю складу злочину в діях згаданих економічних «злочинців». Підприємство фактично щотижня терзають усілякі перевірки. На підприємстві вже ведеться сумна статистика з цих перевірок. У 1999 році на заводі здійснено 32 перевірки, сумарна тривалість яких 160 робочих днів; у 2000 році — 39, тривалість 195 робочих днів; у 2001 році — 25, тривалість 125 робочих днів; у 2002 році — 50 перевірок, тривалість 166 робочих днів. Якихось серйозних порушень законодавства, на нашу думку, в результаті цих перевірок не виявлено. На сьогодні вже й нема чого перевіряти, бо, за словами керівництва, із заводської документації на підприємстві в оригіналах залишилися тільки статут і установчий договір, решту документації практично вилучено згідно з постановами слідчих. Останнє вилучення було здійснено у квітні цього року за постановою старшого слідчого прокуратури Житомира Б. Монича. До речі, саме з цієї постанови керівництво заводу дізналося, що стосовно посадовців підприємства вже місяць як порушено кримінальну справу. Часом спостерігаються деякі нестикування. Так, у своєму інтерв'ю газеті «Досьє» (вісник правоохоронних органів області, стаття «Ще є що ділити», номер 16 (200) за 23 квітня 2003 року) прокурор Житомирської області п. Черненко розповів кореспондентові про незаконну перереєстрацію заводу із закритого акціонерного товариства у відкрите, що, разом з іншими порушеннями закону, спричинило порушення кримінальної справи стосовно керівництва підприємства. Дивно, що слідчий, котрий так старанно вилучав документацію заводу, не поінформував головного житомирського прокурора про те, що рішенням Корольовського районного суду Житомира від 8 квітня 2003 року у справі № 2-54/03 перереєстрацію заводу із ЗАТ у ВАТ було визнано законною. Правда, це лише рішення суду першої інстанції, що скаже апеляція, ще невідомо. Втім, може бути, суд прокуратурі не указ?

Є іще одне запитання до шановних житомирських правоохоронців. Якщо на підприємстві щосили кипить злочинна діяльність, то де результати вашої роботи? За період з 1999 року було порушено не менше п'яти-шести кримінальних справ (точну кількість вказати складно, бо не про всі кримінальні справи ми поінформовані). Де обвинувальні вироки, скільки справ з обвинувальним висновком ви направили до суду?

Так, роботи багато. Безславно померлі кримінальні справи прокуратура замінює тепер уже на цивільні. 24 січня 2003 року прокуратура Житомира звернулася до господарського суду Житомирської області з позовом про визнання незаконної реєстрації дочірнього підприємства ВАТ «Вібросепаратор», яке сьогодні називається «ВС-АНТ». Підставою для позову стали процесуальні порушення, які, на думку прокуратури, було допущено під час реєстрації. Не вдаючися до аналізу вказаних прокуратурою порушень, треба зазначити дві обставини: по-перше, на останніх загальних зборах акціонерів ВАТ «Вібросепаратор», що відбулися 22 квітня цього року, було додатково підтверджено рішення про необхідність існування дочірніх підприємств заводу і внесено деякі зміни до установчих документів цих дочірніх підприємств; по-друге, відповідно до статті 2 Господарського процесуального кодексу України, на яку посилається прокуратура, обгрунтовуючи своє право на звернення до суду, прокурори та їхні заступники можуть звертатися з позовною заявою до господарського суду лише в інтересах держави. В тексті позовної заяви ми не побачили не тільки обгрунтування якогось порушення інтересів держави підприємством, а й узагалі немає хоча б якоїсь згадки про інтереси держави. То чиї інтереси обстоює прокуратура?

Українське законодавство гарантує кожному підприємству право на ведення законної господарської та підприємницької діяльності та забороняє безпідставне втручання в цю діяльність правоохоронних органів та інших контролюючих структур. Окрім загальних законодавчих норм, є спеціальні законодавчі акти, присвячені цій проблемі, наприклад, Указ Президента України «Про дерегуляцію підприємницької діяльності». Тобто і законодавець, і виконавча влада вживають усіх заходів для забезпечення нормальної діяльності підприємств, а отже, і для зміцнення економіки всієї країни в цілому. Мабуть, час переходити від гарантій до їх реального втілення.

Ігор ЮДІН.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Ось у такий спосіб можуть ознайомитися з «Голосом України» мешканці села Горбачі Чернігівської області.

— З нетерпінням чекаємо черговий номер газети Верховної Ради, — каже сільський голова Горбачів Катерина Іванівна Голота. — Кожний номер "Голосу України" великий, і не всі його сторінки можуть вміститися на нашому сільрадівському стенді. Але я вибираю окремі статті, щоб мешканці села могли ознайомитися з кращими матеріалами парламентського видання.

На знімку: активний пропагандист «Голосу України» сільський голова Горбачів Катерина Голота.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації»

Верховна Рада України **постановляє**:

Внести до Постанови Верховної Ради України від 18 червня 2002 року «Про членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 33, ст. 244) такі зміни:

1. Увільнити від обов'язків члена Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації народного депутата України від виборчого округу № 206, Чернігівська область, Мельничука Валентина Васильовича (фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної).

2. Обрати до складу зазначеної Комісії народного депутата України від виборчого округу № 6, Автономна Республіка Крим, Горбатова Валерія Мироновича (фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної).

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 846-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про заходи Кабінету Міністрів України щодо захисту національних інтересів держави у сферах національно свідомого і патріотичного виховання молодого покоління та забезпечення умов його розвитку

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Інформацію Кабінету Міністрів України про заходи щодо захисту національних інтересів держави у сферах національно свідомого і патріотичного виховання молодого покоління та забезпечення умов його розвитку взяти до відома.

2. Звернути увагу Кабінету Міністрів України на відсутність системної діяльності органів виконавчої влади у створенні соціально-економічних, організаційних умов і гарантій у сферах патріотичного виховання молоді, її соціального становлення.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України з метою виховання свідомого громадянина, патріота, набуття молоддю соціального досвіду, високої культури міжнаціональних відносин, формування у молоді потреби та уміння жити в громадянському суспільстві, духовності та фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, трудової і екологічної культури:

розробити і подати до Верховної Ради України проект закону України про затвердження Національної програми патріотичного виховання молоді;

забезпечити неухильне виконання Національної програми «Діти України»;

зобов'язати Міністерство освіти і науки України переглянути навчальні програми і посібники з вивчення історії України в частині правдивого і більш масштабного висвітлення історії Великої Вітчизняної війни, участі українського народу в боротьбі проти німецько-фашистських загарбників;

надати музею «Молода гвардія» (м. Краснодон Луганської області) статус національного.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на заступника Голови Верховної Ради України Зінченка О. О.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 865-IV.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення

Заслухавши звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Верховна Рада України відзначає, що за звітний період Національна рада виконала значний обсяг робіт, проте водночас недостатньо здійснювала контроль за дотриманням телерадіоорганізаціями умов ліцензій, вимог законодавства щодо виробництва власної продукції та використання реклами і вживання мов в Україні.

Також Національною радою не було проведено об'єктивних соціологічних досліджень щодо популярності та якості створених телерадіоорганізаціями України програм та передач. Національна рада не повною мірою впливає на збалансованість наповнення теле-радіоканалів інформаційними, культурологічними, просвітницькими та дитячими програмами.

Верховна Рада України **постановляє**:

Затвердити звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2002 рік.

Голова Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 22 травня 2003 року.
№ 866-IV.

▼

ЗАКОН І ПРАВО

Справа, яка впливатиме на агросектор

Арешт екс-віце-прем'єра з питань АПК Леоніда Козаченка і санкціоновані Генпрокуратурою перевірки операторів зернового ринку, крім бурхливого політичного резонансу, дали вкрай негативний економічний ефект: низка потужних зернотрейдерів, яких звинувачували під час стрімко розкручених кримінальних справ, переглянули свої кредитні програми на нинішню посівну.

І обвинувачення «пересівати»?

Цей невтішний факт знову відкрив очі на те, що на міністерському рівні визнають неохоче. А саме: уряд не зможе без участі зернотрейдерів, тобто торговельних компаній, відшукати 700—800 мільйонів гривень для формування державних, у тому числі й регіональних, запасів продовольчого зерна. Нагадаю: Кабінет Міністрів планує закупити в Держрезерв 500 тисяч тонн, для регіональних потреб — 2 мільйони тонн і шляхом заставних операцій — 2 мільйони тонн зерна. Причина тривіальна: немає грошей, які традиційно позичали під посівну зернотрейдери. Чому немає? Кажуть, відповідь треба шукати у 40 томах кримінальної справи опального екс-віце-прем'єра з питань АПК Леоніда Козаченка, якого звинувачено у злочинах, передбачених ч. 2 ст. 364, ч. 3 ст. 368 КК України (зловживання владою або службовим становищем, використання влади та службового становища всупереч інтересам служби, хабарництво в особливо великих розмірах). На думку Генпрокуратури, це призвело до втрат бюджету в розмірі 1,5 мільярда гривень. На думку спостерігачів, в ізолятор тимчасового тримання «посадили стрілочника»... Вирішувати — суддям.

Тоді про що говорить постанова Генпрокуратури про притягнення обвинуваченого Козаченка Л. П. з обов'язковим викривальним приписом «умисно», так категорично, як уміє лише вона. Про те, що він **«не здійснив позапланових упродовж липня—листопада 2002 року закупівель продовольчого зерна, зокрема в рахунок заставної закупівлі, в обсязі не менш як 3 мільйони тонн... створив умови закупки продовольчої пшениці переважно за кошти зернотрейдерів та банківські кредити... Отже, фактично закуплена в цей період продовольча пшениця у кількості 1,2 мільйона тонн належала комерційним структурам, створеним без залучення держави. Зазначене призвело до того, що здешевіле зерно, якого не могли закупити ні ДАК «Хліб України», ні Держкомрезерв в інтервенційний фонд, закупили трейдери та вивезли за межі України»...**

Постають резонні запитання. Хіба ДАК «Хліб України» не створювало відповідних запасів через брак не зерна, а грошей і комерційного зиску? Хіба держава знає інші способи закупівлі продовольчих ресурсів, крім банківських кредитів? І зрештою, невже Генпрокуратура не знає, що позичені гроші треба повертати?

Один — за всіх...

За логікою постанови, одна людина за кілька місяців здатна змінити систему прийняття рішень, які складалися в галузі роками. Мало того, виходить, що, не маючи повноважень видавати нормативно-правові акти, Леонід Козаченко мав самотужки заповнити всі прогалини законодавства. Адже чимало положень Закону України «Про зерно і ринок зерна в Україні» ще перебуває в зародковому стані: не було системи складських свідоцтв на зерно, механізму інтервенційних закупівель,

Леонід КОЗАЧЕНКО.

обов'язкового страхування врожаю стратегічно важливих культур, ф'ючерсної біржі тощо. Інакше кажучи, бракувало інструментів ринкового управління, бо їх не бажали впроваджувати численні керівники високих агропромислових інстанцій, в тому числі й попередники Леоніда Козаченка. А відтак не існувало й розуміння стрижневих принципів ціноутворення на зерновому ринку.

Експерти Української аграрної конфедерації та Української зернової асоціації, протестуючи проти арешту екс-віце-прем'єра, зазначали: **«Якщо дехто вважає, що падіння цін зумовив брак заставних закупівель зерна, то це просто елементарне нерозуміння принципів ринкової економіки. Навіть за ідеальних умов (повне вчасне бюджетне фінансування) заставні закупівлі не перевищили б 2 мільйони тонн, тоді як надлишкові обсяги пропозиції зерна перевищували в липні—грудні 10 мільйонів тонн. Де поділася б решта 8 мільйонів тонн без активного експорту і які низькі були б ціни в такому разі — поважні експерти звинувачення замовчують, бо висновки були б невтішні. Без закупівель торговельних компаній і активного експорту ціни на зерно знизилися б не до 300—400 гривень за тонну, як було насправді, а до 150—200 гривень за тонну на елеваторі. А ще гірше (за відсутності експортного попиту) — зерно було б втрачене в непристосованих для довготривалого зберігання приміщеннях або сільгоспвиробники змушені були б платити чималі суми за зберігання зерна на елеваторах без перспективи реалізації. Можливо, під приводом боротьби з трейдерами дехто хоче повернути часи, коли сільгоспвиробники вимушені були віддавати зерно за безцінь в обмін на пальне, як це було 5—7 років тому, що призвело до зниження виробництва зерна в Україні в 1999—2000 роках?»**

Від себе додам: самостійно приймати рішення про збільшення експорту зерна Леонід Козаченко не міг, оскільки це прерогатива уряду, який ухвалює його колегіально на основі законів та указів. А хіба зернотрейдери та обвинувачений Л. Козаченко упродовж 2002 і 2003 років не керувалися у своїй діяльності Указом Президента України за № 601 від 7 серпня 2001 року «Про заходи щодо розвитку продовольчого ринку та сприяння експорту сільськогосподарської продукції та продовольчих товарів»!?

І керувалися, і навіть обстоювали його положення на всіх рівнях. І хто б подумав, що Леоніда Козаченка за це, зрештою, і звинуватять: адже, приміром, здешевлення послуг на інспектування підкарантинного зерна, яке відправляється на експорт, можна розглядати і як стимул, і як бюджетну втрату.

...Не всі проти одного

Як відомо, на захист опального віце-прем'єра вже виступили підприємці, окремі політичні фракції в парламенті, громадські об'єднання, навіть ієрархи УПЦ МП. Той, для кого очевидно, що кримінальна справа Л. Козаченка зшита білими нитками, вбачає в ній політичне замовлення. Мовляв, йому особисто помстилися за його аполітичність, небажання приєднуватися до тієї чи іншої політичної сили напередодні президентських виборів тощо. Якщо підставили, то на це були набагато глибші причини, які слід шукати в оцінці ситуації головою Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Івана Томича: **кримінальна справа зле позначиться на розвиткові агросектору, інвестиційній привабливості галузі.**

А хто в цьому зацікавлений найбільше? На жаль, дотепер невідомо, які саме експерти готували висновки про ефективність роботи Леоніда Козаченка на посту віце-прем'єра з питань АПК. Розпитати б — може, й здогадалися б. Зате дещо можна запідозрити й на грузькому грунті звинувачень Генпрокуратури.

Наприкінці травня компанія «Сингента» розповсюдила вдруге текст скарги на ім'я Генпрокурора України Святослава Піскуна, в якій наголошується, що вона не давала хабар у вигляді акцій на 1,5 мільйона гривень виконавчому директорові «Украгробізнесу» Леонідові Козаченку, а тому вимагає офіційних спростувань. Фактично «Сингента» розтлумачила ще раз те, про що вона заявляла від самого початку. У 2000 році її співзасновники прийняли рішення, погодивши його під час детальних юридичних експертиз, про укладення угоди дарування 36 відсотків акцій фізичній особі, яка погодиться на це. Прийняти як подарунок акції, які мають від'ємну вартість, міг лише невиправний оптиміст, котрий беззастережно вірить у торжество ринкових перетворень в сільському господарстві. Прийняв Козаченко. Але сама угода-дарування, яка є звичайним актом у бізнесі, не суперечила вітчизняному законодавству й укладалася без свідків, у кримінальній справі фігурує як хабар. Чому раптом? Генеральний директор Syngenta Agro AG Рольф Фуртер спантеличений і ображений. Його також, мабуть, цікавить, хто може бути зацікавлений у розкручуванні такої рутинної і, на думку юристів та адвокатів, необ'єктивної кримінальної справи? **Може, пану Рольфу пошукати серед іменитих конкурентів його компанії, які мають інтереси в Україні?** А поки що йому лишається, як усім, чекати, що на висунуті звинувачення Генпрокуратури скаже суд. І, власне, що скаже сам Леонід Козаченко, який має право на публічний захист.

Григорій БЕРЕЖНИЙ.

Український еталон зарубіжного аналога

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

У п'ятірці найуспішніших виробників цукру вже не перший рік заводи, які входять до агропромислової Асоціації «Група компаній «Укррос». Асоціація об'єднує виробників і трейдерів на ринках цукру, зерна, м'яса і такої специфічної продукції, як засоби захисту рослин.

Донедавна закріпитися на цьому ринку вітчизняним підприємствам було вельми проблематично — тут господарювали впливові зарубіжні виробники. Не розбещеному грішми селянинові вони диктували і ціни, і продукцію, і технологію обробки посівів. Мало того, **під логотипами іменитих капіталістів до країни почали «заходити» відверті фальсифікати, виявити які вдавалося тільки після того, як урожай зменшувався або гинув на корені. Тоді господарства почали підраховувати збитки, а чиновники — списувати недорід на погані погодні умови.**

Київська багатопрофільна компанія «Презенс», яка входить до складу агропромислової Асоціації «Група компаній «Укррос», серед небагатьох українських компаній ризикнула кинути виклик традиційним операторам ринку. Пригадую, як заступник директора компанії «Презенс» Сергій Куликов під враженням від дискусії в пресі про конкурентну спроможність вітчизняних гербіцидів мучив енциклопедичні словники, щоб довести очевидне: слово «аналог» означає речовину, споріднену іншій речовині за своєю хімічною будовою, що між «патентуванням» і «реєстрацією» немає нічого спільного. Бізнесмен тоді нагадував генетика Вавілова: чи не тому, що в ньому сидів той самий біль за чиюсь недоумкуватість? Нічого страшного в тому, що на ринку можуть мирно співіснувати той чи той препарат і його аналог Сергій Куликов не вбачав. І я з ним погоджувався, що двадцять сортів ковбаси краще за два сорти. Втім, у нього вже тоді були значно вагоміші аргументи в конкурентній боротьбі за місце на ринку. Вони з'явилися після того, як компанія «Презенс» провела блискучі випробування своїх власних засобів захисту рослин в Україні, зокрема, в зоні бурякосіяння одного з найефективніших цукрових заводів — Пальмірського, що в Золотоніському районі на Черкащині.

Головний агроном сільгосптовариства «Пальміра» Іван Хабло пригадує: «Підприємство, яке спеціалізується на вирощуванні буряків на 2,5 тисячі гектарів, постійно потребує надійного захисту від бур'янів. Однак вчасно проводити обприскування посівів часто заважає негода. Треба було знайти препарати, які дають змогу знищувати бур'яни, незалежно від термінів обприскування, не зашкоджуючи сільськогосподарській культурі. Коли шукали, цілком відмовилися від грунтових гербіцидів та ручної праці. Вчилися на власних помилках, втратах і збитках. Яких лише імпортних засобів і технологій ми не застосовували, а підійшла система захисту рослин від бур'янів, яку запропонувала компанія «Презенс».

Як це було, можуть розповісти в Інституті цукрових буряків, котрий рекомендував до реєстрації та широкого застосування в сільському господарстві нові препарати «Оберіг», «Блискавка», «Ратибор», «Чистопол». Як відомо, немає гербіцидів, які дають стовідсотковий ефект. Проте, за словами заступника директора з наукової роботи інституту, члена-кореспондента НААН, професора Олександра Іващенка, випробування «Оберега» в Полтавській, Київській та Вінницький областях засвідчили, що **обробка кожного гектара шістьмастами грамами цього препарату давала змогу знизити на посівах цукрових буряків кількість однорічних злакових бур'янів (курячого проса, мишію тощо) на 96 відсотків, а якщо літром — на 100!**

Не менш вражає і другий бік медалі. СТОВ «Пальміра» одержало в минулому несприятливому сезоні по 320—360 центнерів цукрових буряків з гектара, значно більше, ніж у середньому в галузі, а Пальмірський цукровий завод став кращим у галузі з виробництва солодких кристалів. Це, певно, найсильніший аргумент багатопрофільної компанії «Презенс», що навчилася руйнувати стереотипи, які вже склалися.

В одному з господарств агропромислової Асоціації «Група компаній «Укррос» розповіли, як вдалося розвінчати розхожу думку про те, що все закордонне — це «еталон», а все українське — це «аналог». Як відомо, цей висновок зазвичай закріпляли хибними доказами: мовляв, у ваших «аналогів» відсутні допоміжні речовини, що дають змогу закріплювати препарат на поверхні листка рослини і посилювати його дію. Однак «Презенс» запропонувала ринкові прилиплювачі та молекулярні інгредієнти в гербіциді «Чистопол», які не тільки не поступаються, а й навіть перевищують аналоги за своїми технічними характеристиками.

— Минулої осені, — розповідає Іван Хабло, —довелося відбиватися від повзучого пирію, осоту та інших бур'янів. І тут допоміг «Чистопол». Під час обприскування 1 жовтня застосували ту саму норму (чотири літри на гектар), що і

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

в разі використання американського гербіциду. Результат перевищив усі сподівання: через вісім днів бур'яни пожовтіли навіть сильніше, ніж в разі обробки імпортними препаратами. Ми залишилися дуже задоволені, тим паче що купували вітчизняний препарат за ціною, значно нижчою, ніж американський...

В одному з господарств Київської області довелося почути про ефективність ще одного нового препарату під назвою «Ратибор». Картопляні поля господарства, коли з'явилася перша зав'язь, зазнали тоді дошкульного нападу колорадського жука. Селяни з ранцевими обприскувачами на плечах пішли вздовж зелених насаджень. Як з'ясувалося, труїли інсектицидом під назвою «Ратибор», що його рекомендував Національний аграрний університет. **Двохсот грамів препарату на один гектар було достатньо для фактично цілковитого знищення шкідника. І навіть для того, щоб запобігти його можливій появі після цвітіння.**

Хотілося б розділити цей оптимізм з рільниками, але я чудово усвідомлював, що один-два вітчизняні виробники на ринку засобів захисту рослин — цього замало для того, щоб задовольнити попит сільського господарства. Разом з рільниками я загинав пальці: «Хімагросервіс», «Агробізнеспром», Сиваський аніліновий завод, «Агросфера», «Презенс» тощо... Виходило: розуміння того, що один у полі не воїн, все-таки є. А коли так — конкуренція ще тільки розпочинається.

Влад СТРИЖЕНОВ.

В ізолятор тимчасового тримання «посадили стрілочника»...

Ректор Національного фармуніверситету Валентин ЧЕРНИХ:

Якщо я хочу вчитися, хто може мені заборонити?

На початку 1990-х, коли ми зрозуміли, що протягом семи десятиріч крокували не туди і будували начебто не те, що задумували, то ламати й трощити почали геть все підряд і так невтримно (часто-густо не розуміючи і не усвідомлюючи, що будуватимемо на цих руїнах), що впало навіть те, що стояло міцно й фундаментально. Саме так ми вчинили багато в чому і з нашою освітою, як згодом з'ясувалося — не найгіршою.

Фото автора.

Прагнучи в усьому наслідувати цивілізований Захід, ми взяли курс на багатоукладну ринкову економіку, на комерціалізацію всього і вся, зокрема й освіти. Однак знову намагаємося проблеми ринку розв'язати адміністративними методами. Щось заборонивши, щось суворо регламентувавши, не утруднюючи себе відповіддю на просте запитання: а навіщо ми це робимо і які будуть наслідки цих «нововведень»?

Світовий досвід життєдіяльності людства підказує, що перш ніж «вигадувати», запроваджувати щось нове, треба вивчити до ладу досвід попередників, тих, хто вже подолав цей тернистий шлях. І тільки на цій основі, з урахуванням усіх досягнень і помилок, обережно експериментувати з власними ідеями і бути завжди готовими відмовитися від них, якщо вони виявляться на практиці хибними, не досягнувши поставленої мети.

Що ото ми робимо з нашою освітою протягом останніх десяти років? Як на мене, на цьому «пацієнті» ставимо такі експерименти, що вони вже часто-густо несумісні з його життям.

Звичайно, платна освіта не завжди краща за безплатну. Звичайно, найкраще все мати безплатно. Та про таку ідилію в сучасному світі можна хіба мріяти. Так, багаті країни можуть собі дозволити витрачати чималі суми на освіту і науку. Так, мати державні вузи і державну підтримку освіти — престижно, а головне —вигідно для самої держави.

У законі України про вищу освіту у статті 23 закладено норму, згідно з якою кількість студентів, зарахованих на перший курс навчання за державним замовленням, має становити не менш як 51 відсоток від їх загальної кількості. Здавалося б, закон ставить гуманну мету, гарантує соціальний захист талановитій, але не завжди грошовитій молоді. Та, на моє глибоке переконання, це саме той випадок, коли добрими намірами вимощено дорогу не до раю.

Хто вигадав оте обмеження, яке нібито всіх задовольняє, — сказати важко. Та давайте подивимося на нього неупереджено.

Сьогодні в Національній фармацевтичній академії навчається майже 10 тисяч студентів. А державне замовлення становить лише 15 відсотків від загальної їх кількості. Якщо дотримуватися логіки й букви закону, то найближчими роками кількість студентів доведеться скоротити у кілька разів. У задачці запитання: кому й навіщо це потрібно, якщо молодь сьогодні прагне вчитися й готова оплачувати своє навчання?

Проблема сьогодні не в тому, що кількість бюджетних місць у вузах обмежують. На мою думку, це правильно. Держава не може й не повинна оплачувати підготовку тих фахівців, які не входять до сфери державних інтересів. При цьому зобов'язана чітко розраховувати, скільких фахівців вона потребує і скільки коштів може витратити на їх навчання. Та немає більшого

■ ■ ■

На цьому «пацієнті» ставимо такі експерименти, що вони вже часто-густо несумісні з його життям

■

безглуздя, аніж жорстко прив'язувати до держзамовлення кількість студентів, які можуть оплатити своє навчання. Горезвісне обмеження їх відсотковим співвідношенням 49:51 у результаті може обернутися збитками для самої держави. Досить сказати, що сьогодні, приміром, лише на навчанні іноземних студентів Україна заробляє 124 мільйони доларів на рік, а могла б, за деякими підрахунками, у кілька разів більше! Дипломи Національного фармуніверситету, та й багатьох інших вузів країни, в пошані за кордоном, і студенти з різних країн готові платити за навчання чималі суми.

Звичайно, ми вже вкотре якось викрутимося. Створимо, скажімо, на базі Національного фармуніверситету ще один вуз-супутник, у якому, залучаючи тих самих наших висококопрофесійних викладачів, зможемо збільшити кількість так званих контрактників. Та навіщо створювати зайві, непотрібні ланки, кого ми, зрештою, збираємося ошукати, обдурювати — самих себе? Я глибоко переконаний: якщо дають можливість матеріальна база, якість викладацького складу — вуз повинен, поки держава не в змозі забезпечити конституційні права громадян, на демократичних засадах давати освіту всім, хто хоче і може її отримати за власні гроші. І не треба побоюватися «перевиробництва» фахівців. Це аж ніяк не спричинить знецінення їхніх дипломів. Конкуренція за право отримати престижне робоче місце, зрештою, і підвищуватиме якість самого навчання, і розвиватиме прагнення постійно навчатися, підвищувати власну кваліфікацію.

До речі, щодо професіоналізму. За радянських часів система післядипломної підготовки, звичайно, залишала бажати кращого, але вона діяла. Нині ситуацію можна охарактеризувати одним словом: анархія. З одного боку, начебто створено відповідні умови. Це і факультет у Київській академії післядипломної освіти, і кафедри у Запоріжжі, у Львові. Нарешті, наш Інститут підвищення кваліфікації фахівців фармації з унікальними, як на мене, педагогічними програмами, методиками і з найбільш комплексним підходом до перепідготовки фармацевтів.

А з другого боку, на відміну від західних країн, де фахівці такого профілю під загрозою позбавлення диплому повинні періодично проходити підготовку, в нас усе залежить від доброї волі керівника підприємства. Саме він вирішує, направити чи ні своїх працівників на підвищення кваліфікації і до якого саме вузу. Хоча для того, щоб розпочати самостійну практику фармацевта, у багатьох країнах людина спочатку має відповісти на тисячу (!) запитань кваліфікаційної комісії. А надалі й постійно підтверджувати свій рейтинг: підготовкою наукових статей у спеціалізованих виданнях, науково-популярними розробками інформації про нові лікарські засоби та препарати тощо. При цьому за якістю цієї роботи доскіпливо стежить незалежна асоціація фармацевтів, до складу якої входять не тільки фахівці практичної фармації, а й викладачі вузів, юристи, експерти інших галузей. А що робимо ми? Професори воюють містами й селами, неначе кількома лекціями можна виправити нагромаджене протягом десятиріч професійне невігластво.

■ ■ ■

Немає більшого безглуздя, аніж жорстко прив'язувати до держзамовлення кількість студентів, які можуть оплатити своє навчання. Горезвісне обмеження їх відсотковим співвідношенням 49:51 у результаті може обернутися збитками для самої держави

■

Давно назріла потреба створити відповідний банк даних у Міністерстві охорони здоров'я і на законодавчому рівні закріпити такий алгоритм: якщо протягом певного періоду фахівець не підвищує свою кваліфікацію, його позбавляють ліцензії і права працювати за фахом. Звичайно, щоб цей механізм діяв, треба створити спеціальний центр, який відстежуватиме кадровий потенціал, проводитиме атестацію працівників галузі, ліцензування, підвищення кваліфікації.

У Харкові базою для такого центру міг би стати вже згадуваний Інститут підвищення кваліфікації фахівців фармації. Передумови для цього вже фактично створено: чималі кошти було закладено в його матеріальну базу, і на сьогодні інститут забезпечено і новітніми аудиторіями, і методичною літературою, і комп'ютерною технікою. Передбачено й заочну перепідготовку у формі дистанційного навчання, як це заведено у США та інших розвинених країнах. До Жовтневої революції жодний дипломований лікар не міг отримати практику, не пройшовши жорна професорів медичного товариства. Тільки переконавшись у тому, що колега володіє всіма потрібними знаннями й навичками, авторитетна комісія видавала йому, як ми тепер сказали б, ліцензію на право лікувати. Таким чином, у фах не міг потрапити випадковий нездара або несумлінний працівник. Гадаю, це «сито фахової честі» було б корисне і в наш час.

Микола КОСИЙ.

Харків.

На знімках: ректор Національного фармацевтичного університету Валентин Черних; у лабораторії клінічної фармації.

Фото автора.

АКТУАЛЬНО

У Луганську мешкають оптимісти, які купують лотерейні квитки в надії виграти

Регіональне відділення «Укрпошти» дає їм цей шанс

Мені не раз доводилося чути, як лотерею поділяють на державну й недержавну. Давайте одразу визначимося. За законодавством про лотерейний бізнес є державна лотерея і недержавна. Не треба плутати. Але дехто з моїх колег, не розібравшись у різниці між цими поняттями, не з'ясувавши для себе дозволені межі ігрового бізнесу, воліють не працювати у цьому напрямі, щоб не ризикувати. І даремно! Адже вони втрачають значну частину доходу свого підприємства.

Луганська дирекція «Укрпошти» від реалізації всіх лотерей, що проходили через нашу мережу, 1999 року отримала дохід у сумі майже 15 тис. грн. А вже 2000-го дохід від продажу лотерейних квитків лише за перший квартал становив більш як 220 тис. грн. Вдалося це завдяки появі телевізійної гри «Сімейне лото». Вартість ставки невисока — 1 гривня, і для населення вона виявилася прийнятною, тому гра швидко набула популярності. А ми, в свою чергу, допомогли розповсюдити квитки і на цьому непогано заробили. Сьогодні дохід від продажу лотерейних квитків становить на рік 300—400 тис. грн. Сума неабияка і її можна було б збільшити, якби економічна ситуація в країні була стабільна, а в українського громадянина —впевненість у завтрашньому дні.

Останнім часом ми ведемо постійний аналіз стану ігрового ринку і ось до яких цікавих висновків дійшли. З'ясовується, хоч би як лотерейники та організатори іншого ігрового бізнесу старалися, хоч би як «пнулися», на ринку, зокрема луганському, завжди буде в обігу певна сума грошей. Навіть якщо з'явиться, як кажуть, надкрута лотерея, буму не станеться. Просто відбудеться перерозподіл: від старої гри інтерес перейде до нової, гроші з одного місця підуть в інше. Іншими словами, не можна думати, що якщо на горизонті з'явиться сто нових ігор, то ми отримаємо від цього дохід у 10—50 разів вищий, ніж раніше. Ні. Фонд залишається попередній, просто, повторюся, відбудеться перерозподіл в той чи інший бік. Цю тенденцію ми вже чітко з'ясували, тому обов'язково зважуємо на неї у своїй роботі.

Задля справедливості скажемо, що за всього бажання, можливості, арсеналу рекламних заходів організатори лотерей та телеігор не змогли б досягти таких успіхів у популяризації та розповсюдженні квитків, якби не поштовики. Я можу навести кілька прикладів по нашій області, коли окремі організатори державних лотерей не змогли знайти з нами спільної мови, внаслідок чого зазнали фіаско. Інші наші партнери — «Українська національна лотерея», «Телефортуна», «Патріот» та ін. — зуміли нас належно оцінити і не помилилися. На поштових підприємствах Луганської дирекції відсоток реалізації лотерей у 2—3 рази вищий, ніж у інших розповсюджувачів. Лотерейники працюють з нами залюбки ще й тому, що ми дуже акуратні й дисципліновані у фінансових стосунках. Для людей, що працюють з великими грошима, дуже важливі такі якості, як контроль над грошовими потоками і вчасна звітність. А це ми гарантуємо завжди. Великі гроші, як відомо, пов'язані з високим ризиком. Дехто боїться ризикувати. Але з другого боку, лотерейний бізнес — це солідна дохідна частина і для поштовиків, до того ж нетрудомістка. Одна річ продати пачку прального порошку, заробивши 30 коп., інша — пачку лотерей, з якої можна отримати 10 грн. доходу. Різниця є?

Телегра «Сімейне лото», приміром, дає нам 70 відсотків усього обсягу продажу лотерейних квитків.

Хтось вбачає парадокс у тому, що в Луганській області, яка вирізняється великим безробіттям, наявністю так званих депресивних регіонів, населення активно бере участь у проведенні різного роду лотерей та телеігор, не шкодує для цього грошей, за які можна було б купити, скажімо, буханку хліба. Ці явища я передусім пояснив би тим, що у нашій області мешкають оптимісти. Люди не втратили надії на щасливий випадок і ця надія часто буває виправдана. В області зафіксовано чимало великих виграшів. Наведу лише один приклад.

Родина із розряду соціально незахищених виграла шість тис. грн., а через деякий час — ще 15 тис. грн., при цьому купувала всього по одному квитку. Приклад заразливий. Люди повірили, що за допомогою лотереї можна поліпшити своє матеріальне становище. Якщо, певна річ, пощастить.

Мені здається, «Укрпошта» має використати інтерес населення до лотерей та організувати свою, поштову. Для цього у неї є всі умови: розгалужена мережа продажу, можливість виходу з рекламою на засоби масової інформації, підбиття підсумків розіграшів. Врешті-решт, можна організувати регіональні лотереї. Розумію, потрібні кошти на первинні витрати. З другого боку, як кажуть, перш ніж видоїти корову, потрібно її нагодувати. Шкурка вичинки варта. В усякому разі, ще жодна лотерея не бідувала і не дозволяла годувати себе.

Дмитро ГОЛОВКОВ,

заступник директора з маркетингу Луганської дирекції УДППЗ «Укрпошта». ▼

Професор Олександр НИКОНЕНКО:

«Богу потрібні душі, а не органи»

28 січня 2003 року — дата, яка обов'язково ввійде в історію вітчизняної медицини: в Запорізькому міжрегіональному центрі трансплантації вперше в Україні успішно проведено операцію з пересадки донорського серця

ЕЛІТА НАЦІЇ

Прооперований бригадою запорізьких медиків 45-річний Володимир Масалов, який ще недавно страждав на хронічну хворобу серця, повертається до життя.

Сестри. З їх допомогою я зробив свої перші операції

До трансплантації донорського серця Олександр Никоненко йшов майже 40 років. За ці роки хірург виконав близько 10 тисяч операцій.

Кажуть, у кожної людини є свої двері в майбутнє. Зумієш потрапити в них — знайдеш себе, знайдеш застосування своєму талантові.

— У мене не було проблем з вибором професії, —відзначив Олександр Семенович. — У нашому роду всі медики. Після закінчення Рязанського медінституту мене направили хірургом до Шиловської районної лікарні, де я відразу потрапив, можна сказати, в екстремальну ситуацію. Адже тоді інтернатури як такої взагалі не було, а завідувач хірургічного відділення — мій перший наставник Іван Микитович Макаров — через два дні заявив, що їде у відпустку...

З третього курсу я постійно ходив на чергування, і оперувати доводилось. Та одна справа, коли за спиною — той, хто відповідає за тебе, і зовсім інша, коли за все відповідаєш ти сам. Щоправда, поряд працювали досвідчені операційні сестри... З їх допомогою я і зробив свої перші, хай не дуже складні, але самостійні операції. Серйозніші опановував уже під керівництвом Івана Микитовича.

Два роки Никоненко оперував у Шилівській райлікарні. За його словами, це була добра школа для хірурга-початківця. Після її закінчення Олександра Семеновича прийняли до аспірантури при Рязанському медінституті. І сьогодні Никоненко із вдячністю згадує настанови професора Бориса Павловича Кирилова, спільну роботу з досвідченим хірургом Валентином Оксентійовичем Лисенком, з яким, до речі, виконав свої перші операції на серці.

Сьогодні ім'я заслуженого діяча науки і техніки, лауреата Державної премії, доктора медичних наук Олександра Никоненка відоме не лише в Україні. Майже 20 років він очолює кафедру шпитальної хірургії Запорізького медуніверситету. За ці роки клініка шпитальної хірургії перетворилася на багатопрофільний хірургічний центр, де виконано тисячі найскладніших операцій.

Колись Олександр Семенович тільки мріяв про це. Його прагнення після переїзду до Запоріжжя підтримав колишній ректор медуніверситету академік Анатолій Візир.

— Не без участі спонсорів — провідних промислових підприємств Запоріжжя — ми створили сучасну матеріально-технічну базу, — каже кардіохірург. —Звісно, будь-яке, навіть найефективніше обладнання без фахівців ще нічого не варте. І ми таких професіоналів підготували. Вони — головний скарб нашого центру. Підготовка кадрів була, мабуть, найскладнішим етапом у його становленні. Проте ця робота виправдала себе.

Вживлена в організм нирка працює вже 11 років

17 жовтня 1992 року запорізькі медики вперше виконали операцію з трансплантації нирки.

— Для нас ця операція стала якоюсь мірою несподіваною, — поділився Олександр Никоненко. — Ні-ні, ми до неї вже були готові. Проте тоді ми планували лише виконати забір нирки і надіслати її до Києва. Але в ті дні була нельотна погода. Донорська нирка могла просто пропасти. А вона за імунологічними ознаками добре підходила одній з наших хворих. І ми розпочали трансплантацію. Пам'ятаю, операційна була переповнена — багатьом хотілося подивитися, як це робиться. І коли сеча почала виділятися, усі дивувалися. Як? Здавалось би, мертва нирка, взята у донора і вживлена в організм, працює! Минуло вже майже 11 років, прооперована живе й нормально почувається...

З самого початку створення центру трансплантації професор О. Никоненко розраховував після опанування пересадки нирки перейти до наступних етапів —трансплантації печінки, підшлункової залози, серця. І нині центр здатен працювати в такому режимі. Зроблено 360 трансплантацій нирки, одна пересадка водночас підшлункової залози і нирки, 8 трансплантацій печінки...

Так, у Запорізькому центрі трансплантації вперше в Україні успішно проведено не лише операцію з пересадки серця, а й трансплантацію печінки. Сьогодні таких операцій в інших регіонах поки що не роблять. А запорізькі медики, як повідомив Олександр Семенович, уже готуються до нових незвичайних операцій. Закуплено спеціальний ультразвуковий апарат для безкровної резекції печінки, котрий дасть змогу виконувати трансплантацію частини печінки від живого родича.

— Ми з колегою два тижні працювали в центрі трансплантації в Кіото з хірургом, який уже виконав 450 таких операцій, — наголосив Никоненко. — В Японії діє національна програма допомоги дітям, що страждають на атрезію — вроджену непрохідність жовчних шляхів. У перші місяці життя дитині роблять життєрятувальну операцію, щоб жовч відтікала з печінки. А у віці старше 3 років виконують пересадку частини печінки від батька чи матері. У Японії це стандартне лікування такої групи хворих. Нам показували десятирічних дітлахів, котрі навіть не знають, що у них частина донорської печінки. Вона виростає до нормальних розмірів і повністю виконує потрібну функцію. Ми брали участь у п'яти таких операціях. Вирішили запровадити цей метод в нашій клініці. Потреба в таких операціях дуже велика.

Трансплантологи стверджують, що виконати операцію з пересадки органів — півділа. Дуже важливо правильно провести післяопераційний період. Ми можемо пишатися, що в Запоріжжі на базі обласної лікарні, клініки шпитальної хірургії медуніверситету підготовлено групу фахівців, котрі сьогодні можуть виконувати будь-яку трансплантацію. І до пересадки серця вони були готові.

> ***Наша довідка***
>
> **Першу в історії медицини операцію з пересадки серця провів професор Кристіан Бернард у лікарні Кейптауна (ПАР) 3 грудня 1967 року. Через рік першу трансплантацію серця здійснили в колишньому Радянському Союзі. В Україні в березні 2001 року після такої операції хворий, на жаль, прожив лише два дні...**

Фото Олександра ДВОРНОГО (Укрінформ).

Професор Олександр Никоненко — керівник операції з пересадки донорського серця.

З донорським серцем — на Олімпійські ігри

Перші симптоми хвороби Володимир Масалов почав відчувати в лютому минулого року, а в серпні вже мав першу групу інвалідності. До операції він чотири місяці провів у відділенні обласної клінічної лікарні. Спочатку лікарі планували зробити Володимиру операцію на серці. Проте хвороба прогресувала. Найменше зменшення медикаментозної терапії відразу призводило до погіршення стану здоров'я. Повернути згасаючого хворого до життя могла тільки пересадка донорського серця. Технічно складну операцію проводили в кілька етапів. Спочатку трансплантологи здійснили забір донорського серця і двох нирок. (Донор, який загинув в автокатастрофі, продовжив життя не лише Масалову, а й ще двом хворим).

На трансплантацію серця відводилося шість годин. Операційна бригада під'єднала серце до кровообігу через три години з моменту забору його в донора. На всю операцію пішло не більш як чотири години.

Українські кардіохірурги виявили велику зацікавленість трансплантацією донорського серця в Запоріжжі. Станом запорізького пацієнта щодня цікавилися фахівці Київського інституту хірургії і трансплантації. Імунологи інституту серцево-судинної хірургії приїхали допомогти своїми методиками у проведенні імунологічного моніторингу хворого. Адже було дуже важливо, щоб серце донора подолало імунний бар'єр в організмі пацієнта. До речі, і надалі Володимиру доведеться приймати імунодепресанти. Людей, що перенесли трансплантацію, а їх у регіоні більш як 90 осіб, гарантовано забезпечують потрібними імунодепресантами безплатно, за рахунок облздороввідділу. Та лихо в тому, що багато централізованих закупок, які має робити Міністерство охорони здоров'я, дедалі частіше перекладають на місцевий бюджет.

На 13-ий день після операції Володимир Масалов уже вставав і самостійно приймав їжу. Через три тижні поправився на п'ять кілограмів.

— У нього немає навіть найменших ознак серцевої недостатності, — з гордістю повідомив Олександр Семенович.

Ми говорили про зміни останніх років, подолання багатьох старих стереотипів.

— Наша медицина, якщо хочете, ідеологія медиків залишилися в тій країні, якої вже немає, — наголосив Никоненко. — Є країна з ринковими відносинами. А медицина... невідомо яка. Звідси і всі її біди. Хоча в усьому світі медицина — найрентабельніша галузь, якщо вже говорити про ринкові відносини. І в медицину там, за кордоном, вкладають гроші, щоб заробити. А я сьогодні до всіх простягаю руку, щоб нам допомогли. Ну й що? Сьогодні допоможуть. А завтра? Медицина має сама заробляти. Ви пройдіть по лікарні, подивіться, в яких умовах перебувають хворі. Навіть помитися немає де. Дріб'язкова побутова проблема? А якщо копнути глибше? Ось, здавалось би, лікар — значима у суспільстві постать. На жаль, ця значимість нічим не підтверджується. Треба дуже любити свою професію, щоби брати участь у таких операціях. Ми взяли донорське серце, а воно таке холодне, стиснуте... Під'єднали. Почало зігріватися. Працює! Для наших людей це взагалі незвичайне явище, хоча трансплантацію в багатьох країнах вже давно поставлено на потік.

> ***Наша довідка***
>
> **У США щороку виконують більш як три тисячі операцій тільки з трансплантації серця. У Європі лідирують Іспанія й Австрія, де, до речі, навчалися запорізькі медики. У Росії виконано понад 100 операцій з пересадки серця. А всього на земній кулі вже зроблено майже 58 тисяч таких операцій. На світі нині живе близько 50 тисяч людей з донорським серцем. На сьогодні максимальна тривалість життя людини з пересадженим серцем — 24 роки.**

У розмові Олександр Семенович торкнувся і психологічного чинника трансплантації. З'ясовується, після пересадки того чи того органу пацієнти зазвичай дізнаються все про свого донора, ставлять свічки за упокій у церкві, відзначають день народження донора, підтримують стосунки з його родичами. Володимир, як повідомив Никоненко, теж планує з'їздити до батьків донора, подякувати, що дали дозвіл на пересадку серця. А ще він мріє після остаточного видужання взяти участь в Олімпійських іграх людей з пересадженими органами. У молодості Масалов займався стрільбою з лука, можливо, цей вид спорту він і вибере. Позаторік майстер з велоспорту з Луганська, якому в Запорізькому центрі трансплантації пересадили нирку, брав участь у таких Олімпійських іграх і посів четверте місце. На відкритті ігор він ішов з прапором України. Один. В інших командах було і по 50, і по 100 осіб. Після першої успішно проведеної в Україні операції з пересадки донорського серця з'явилася думка, що, мовляв, у бідній державі такі поодинокі операції не потрібні. Професор Олександр Никоненко категорично з цим не згоден. І не лише тому, що імідж країни визначається ще й рівнем розвитку в ній трансплантації. Власне, за яким правом хтось береться вирішувати — жити людині чи померти? Справді, такі операції дорого коштують. Людей лякають потрібні для них суми. Але вони не йдуть в жодне порівняння зі світовими цінами. Витрати з трансплантації донорського серця Масалову, які, до речі, взяв на себе облздороввідділ, становлять усього кілька тисяч гривень. За кордоном вартість такої операції — кількасот тисяч доларів. Праця зарубіжних фахівців поціновується дуже високо. Наші працюють за звичайну зарплату. Ще й тому вартість таких операцій для наших хворих мізерна. Інша річ, що у багатьох і цих грошей немає.

— Трансплантація серця дорожча звичайної операції на серці тільки на ту додаткову терапію, котру хворий одержує при пересаді печінки чи нирки, — пояснив Олександр Семенович. — У нашому центрі проведено кілька тисяч операцій на серці. Технічно вони складніші, ніж трансплантація. І треба йти до того, щоб такі операції робили не лише в нас. Те, що зроблено в Запоріжжі, має бути не видатною подією, а прикладом для решти. В Україні трансплантація може стати стандартним методом лікування. Якщо, звісно, наше суспільство буде готове до цього.

Полюби ближнього свого...

Сьогодні важко хворі люди з різних регіонів України вже звертаються до Запорізького центру трансплантації з проханням пересадити їм донорське серце. Такі звернення запорізькі трансплантологи одержували і раніше, коли вперше опанували пересадку нирки, а потім і печінки. Проте тоді до центру могли приймати хворих лише з місцевою пропискою. Через це деякі з них навіть спеціально купували собі якесь житло поблизу Запоріжжя. Нині в центрі трансплантації готові поставити операцію з пересадки серця на потік. Та тепер виникла інша проблема — пошук донора. Никоненко вважає, що спричинена вона недосконалістю Закону «Про трансплантацію».

— Народні депутати внесли до нього поправку, згідно з якою забір органів у померлого можливий тільки з дозволу його родичів, — зазначив Олександр Семенович. — Ця умова, від якої в цивілізованих країнах уже відмовилися, для нас стала такою, якої практично не можна дотримати. Часто за дві-три години, що є у нашому розпорядженні, не можна знайти родичів пацієнта, котрий надійшов до нас з важкими, смертельними травмами. Навіть знаючи його прізвище. Якщо ж ми знаходимо родичів, як їх про це запитувати? Помирає близька людина, а її родич має думати про те, щоби допомогти комусь, кого він узагалі не знає. А як лікарю?! Він має у цей час сказати: «Дозвольте, щоб ми забрали органи. Так, серце ще працює, але мозок уже загинув...» Це так складно сказати!

Один донор може врятувати не менш як п'ять людських життів.

— Якщо серце ще працює, переконані, що людина жива, — продовжує Никоненко. — Багато хто просто не підготовлений до такого запитання. Як, власне, і наша громадськість. Не ображайтесь, але й ваші колеги доклали до цього руку. Інколи такі історії придумують! Мовляв, органи забирають і продають за кордон. Абсурд! Але все це так чи інак витискає із свідомості людей нормальне ставлення до трансплантації. А це — ставлення людини до людини. Воно має ґрунтуватися на гуманних принципах. Поки що в нашому суспільстві таке не часто зустрічається.

> ***Наша довідка***
>
> **В Україні на пересадку серця щороку чекають тисяча осіб, печінки — 1500, у черзі за донорським кістковим мозком перебуває 600 осіб. Річна потреба в надниркових залозах — 15 тисяч, сім'яниках — 10 тисяч.**

З ухваленням 1999 року Закону "Про трансплантацію» можливість надання допомоги хворим, які гостро потребують пересадки органів та інших анатомічних матеріалів людини, різко скоротилася. Наприклад, якщо раніше Запорізький центр трансплантації здійснював близько 50 пересадок нирки в рік, то минулого — лише 14.

— Так, у нас донорів багато, — погодився Олександр Семенович. — На жаль, дуже часто до нас прибувають люди з травмами чи хворобами, які несумісні з життям. Проте... Для того, щоб трансплантація стала стандартним методом лікування, треба до цього підготувати наше суспільство. Багато хто з нас до пересадки донорських органів ставиться негативно. І, звісно, є деякі економічні питання. Адже це дорогі операції. Ми повинні ще й економічно обґрунтувати, що ті операції, які в усьому світі стали провідними в лікуванні патологій, виправдані. Так, підраховано, що пересадити нирку дешевше, ніж багато років тримати хворого на гемодіалізі. А в нас тільки у відділенні хронічного гемодіалізу більш як 100 хворих чекають на пересадку нирки.

В Австрії я був присутній на консиліумі лікарів, котрі констатували смерть мозку пацієнта. Його органи були використані для врятування інших хворих. Там це й церква підтримує. Богу потрібні душі, а не органи. Сьогодні трансплантація розвивається у всьому світі. Ось лише в Україні... Ми, лікарі, не вперше порушуємо це питання, та нічого не міняється. А доречними були б і державні соціальні програми, що забезпечували б розвиток високих медичних технологій, зокрема і трансплантології.

Олександр АБЛІЦОВ.
Запоріжжя.

З ПОШТИ

У Снов'янці перервано зв'язок з космосом

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

У квітні під Снов'янкою ліквідовано Центр прийому інформації дистанційного зондування Землі Державного науково-виробничого підприємства «Обрій», що підпорядковане Національному космічному агентству України.

Лист відчаю про це від керівника «Обрію» Івана Троцька в корпункті отримали тоді, коли вплинути на рішення Києва було вже неможливо: високотехнічне обладнання вартістю майже шість мільйонів гривень почали демонтувати.

— До останнього моменту ми сподівалися, що після наших аргументів це нерозумне рішення скасують, — пояснив під час зустрічі автор листа. — Але чиїсь інтереси переважили. Я не розумію, навіщо було витрачати гігантські бюджетні вкладення для відкриття нашого центру у вересні 1997 року, якщо тепер, аргументуючи «підвищенням ефективності використання державних коштів», усе передислоковують у інші місця. Повірити у це важко: розтягування всього, що було створено і працювало у нас, на різних підприємствах —це лише додаткові бюджетні витрати, які ніхто не рахував. Після передислокації приймальних станцій буде неможливо відновити їх діяльність та прийом інформації від космічного апарата «Січ-1М», який планують запустити у вересні цього року. Крім того, інформацію, яку могли країні надавати ми, тепер доведеться купувати у відповідних служб Росії за великі гроші.

...У Снов'янці я вдруге. У 1998 році тодішнє керівництво влаштувало екскурсію підприємством, яке виконувало важливу місію у реалізації космічних програм України. Центр прийому інформації (ЦПІ) тоді забезпечував прийом інформації дистанційного зондування Землі від природоресурсних та метеорологічних штучних супутників вітчизняного та зарубіжного виробництва. Вона використовувалась для вирішення комплексу господарських, управлінських, екологічних проблем та запобігання надзвичайним ситуаціям. За період експлуатації вітчизняних космічних апаратів «Січ-1», «Океан-О» ЦПІ надавав потрібні дані. Здійснював також донедавна він прийом і обробку інформації від зарубіжних космічних апаратів серії NOAA(США) та «Метеор-3М» (Росія).

І ось через п'ять років — зовсім інша ситуація. Ні першого дня, ні другого мене не пропустили за прохідну підприємства: мовляв, це режимна структура, яка зберігає статус секретності... Чого і від кого тепер? Директор ДНВП «Обрій» Михайло Поліцінський, який уже більш як місяць на лікарняному, в телефонній розмові так і не пояснив доладно, чому мені не можна поспілкуватися з людьми на їхніх робочих місцях. Зрештою, заборона аж ніяк не вплинула на прояснення ситуації. Працівники провідного підрозділу «Обрію» — ЦПІ, дізнавшись про приїзд кореспондента, вийшли за прохідну. За нею і відбулася неприємна розмова з людьми, посади яких через тиждень-два мали скоротити. Тридцять висококваліфікованих спеціалістів фактично викинули напризволяще. Якби вони жили десь в обласному центрі чи бодай райцентрі, то ще б мали шанс працевлаштуватися. А їхні три багатоповерхівки, гуртожиток розташовані серед лісу. У ньому талановитий програміст може заробити... хіба що збиранням грибів.

— Мені до пенсії ще дев'ять років, — розповідає Ніна Грищенко. — Я не знаю, що тут робити. А найбільше лякає зима. Адже з припиненням дії ЦПІ та втратою надійних джерел фінансування «Обрій» не матиме змоги опалювати багатоповерхівки. Ми будемо приречені на замерзання (сам директор М. Поліцінський підтвердив, що тепер підприємство нездатне опалювати лісний мікрорайон. — **Авт.**). Підозрюю, що доведеться робити «буржуйки»...

Дізнався, що ті, хто залишаться, кого не скоротять (здебільшого токарі, слюсарі, теслярі та інші), тепер зароблятимуть на прожиття виготовленням запчастин, столярних виробів, лотків для хліба. Зрештою, у цьому для них є якийсь вихід. Але чи розумно було НКАУ перетворювати підприємство, яке ефективно працювало на космічну галузь, у звичайний столярно-слюсарний цех?..

Сергій ПАВЛЕНКО.

Снов'янка
Чернігівської області.

На знімках: програміст Валентина Троцько та інженер-програміст Катерина Коваленко: «Ми нікому не потрібні...»; що чекає ці багатоповерхівки, коли почнеться наступна зима?

Фото автора.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Нічого немає гірше за диктатуру

Ми, представники політичних партій і громадських організацій Сімферополя, вважаємо, що сучасна система влади не виражає інтересів народу України, що саме ця система породила безробіття, зростання цін, злидні, корупцію, духовну та моральну деградацію суспільства.

І заявляємо, що сьогодні потрібно змінювати не Конституцію, а систему влади! А законопроект про зміни в Конституції, підготовлений адміністрацією Президента, — не що інше, як бажання подовжити свої повноваження шляхом політичного перевороту. Він носить реакційний характер і спрямований на зміцнення особистої диктатури Президента, який не має довіри у народу і тому не має права на проведення конституційної реформи.

Ми виступаємо ЗА:

— те, щоб вибори Президента України відбулися згідно з нині чинною Конституцією;

— те, щоб всі питання зовнішньої і внутрішньої політики України визначалися законом, а не Президентом;

— те, щоб в парламент вибирали на пропорційній основі за партійними списками, а уряд, міністрів і голів державних комітетів призначав парламент;

— обрання суддів терміном до 10 років, а не довічно;

— виборність голів адміністрацій.

Ми виступаємо ПРОТИ:

— двопалатного парламенту, який ускладнюватиме процедуру прийняття законів, стимулюватиме центробіжні тенденції, зробить парламент цілком підконтрольним Президенту та його адміністрації;

— того, щоб підсумки референдумів, що проводяться, мали статус закону прямої дії, бо сьогодні влада має необмежені можливості їх фальсифікації;

— призначення Президентом керівників усіх силових структур, голів низки держкомітетів і голів адміністрацій;

— наділення парламентської більшості особливими повноваженнями, бо це означає узурпацію влади частиною депутатів Верховної Ради.

Є. КОЗБАН,
голова клубу виборців і депутатів.

Крим.

Плюють. А народ каже: «Дощ іде»

Нині знову розпочалися розмови про всенародний референдум з приводу політичної реформи. Невже хтось і досі думає, що «верхи» прислухаються до думки, до волі народу? Все одно буде прийняте те рішення, яке відповідатиме інтересам влади. Та й яку волю може висловити народ, більшість котрого не розуміє, що таке парламентсько-президентська, а що таке президентсько-парламентська республіка. Чи не для того задуманий референдум, щоб продовжити термін влади нашому Президентові? Як і той, трирічної давнини, за «народною ініціативою». Народ тоді теж вірив...

Володимир БОЙКО.

Помічна
Кіровоградської області.

ВЕТЕРАН

«Поправки» місцевої влади

Донедавна у Волинській області курсував приміський автобус Луцьк—Личани. Він був дуже зручний, ветерани війни могли доїхати до лікарні чи в інших потребах. Тепер село Личани, в якому двісті дворів, стало ніби містом, автобус тепер міжміський. Ніхто, може, й уваги не звернув би на такі дрібниці, але річ у тому, що в приміському автобусі ветерани війни мали пільги і не платили за проїзд. А в міжміському платити треба. Ось так, Верховна Рада прийняла спеціальний закон для соціального захисту ветеранів, а місцева влада цей закон «поправила».

Ростислав МАРТИНЮК.

Жорнище
Ківерцівського району
Волинської області.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

АКТУАЛЬНО

Кому дісталися мої заощадження?

Кабмін схвалив законопроект, в якому передбачено виплату компенсацій протягом двадцяти років громадянам, які втратили грошові заощадження. Мені 83 роки, мені треба допомога сьогодні, нині. Навіщо створювати і затверджувати закони, які для більшості людей нічого не роблять? Грошей на сплату збережень немає, та однак кожного разу відшукуються кошти на вибори Президента, депутатів. Ми відкладали гроші, щоб забезпечити свою старість, держава теж користувалася ними. Але вийшло так, що виграв той, хто складав гроші в «панчоху». Чоловік, ветеран війни, інвалід I групи, нещодавно помер, так і не дочекавшись виплат, нині я чекаю, коли видадуть гроші на його поховання.

Віра ЯЩЕНКО.

Аношкіно
Троїцького району
Луганської області.

Швець без чобіт. Шахтарі без вугілля

НАПИШУ ВАМ І Я

Протягом багатьох і багатьох років шахтарям вугілля на побутові потреби відпускали безкоштовно, вони його добували для всіх, ризикуючи своїм життям.

Кажуть, що цієї пільги — безкоштовного одержання побутового вугілля — гірники домоглися від шахтовласників ще за царських часів.

Гірським законом (ст. 43), прийнятим 1999 р., і п. 12.10. Галузевої угоди профспілки вугільників це право передбачене. Там так і сказано: безкоштовно. Податківці на підставі Декрету Кабміну від 26.12.1992 р. віднесли це «безкоштовно» до допомоги й обклали податком у 20% за сукупний річний податок. Пенсія до «сукупного» не входить. То який іще може бути дохід у непрацюючого 70-річного пенсіонера? І от, курям на сміх, мудрі державні мужі вирішили, що до сукупного податку входить вартість вугілля, яке видають шахтарям безкоштовно. А тому, перш ніж одержати «безкоштовне» вугілля, інвалід, пенсіонер зобов'язаний внести до каси 20% вартості вугілля, а через рік, після подання декларації, ці гроші повернуть з вирахуванням певної суми.

Шановні народні обранці! Чи не знущання це над пенсіонерами-шахтарями? Невже ви думаєте нашкребти за рахунок старих, інвалідів якусь суму до бюджету? Гадаю, що ні. А от престиж шахтарської праці постраждає.

Хоча, мабуть, це нікого не хвилює. Вугільну галузь загнали у глухий кут і продовжують над нею знущатися. А ми замерзаємо у своїх неопалюваних квартирах, тому що 70% будинків міста Українська всю зиму від'єднані від мережі центрального опалення з технічних причин, а за «належне безкоштовне» платити немає чим. Хоча зараз вугілля на складі є.

Просимо вас, народні депутати, внести в Гірський закон доповнення до ст. 4: «безкоштовно і не оподатковується». Чи скасувати Декрет від 1992 р., адже він «обріс» такими доповненнями і змінами, що просто застарів.

За дорученням ветеранської організації

А. НАЗАРУК,
голова міської організації ради ветеранів війни і праці (і ще 25 підписів).

Українськ
Донецької області.

ПИЛЬНУЙТЕ!

Мікроби з авто

Ось лише дві картинки з життя. До ятки, де торгують булочками, пиріжками й тістечками, під'їхав пошарпаний «Москвич». Водій вийняв з салону й багажника металеві таці з товаром. Вивільнену тару складав просто на асфальт. Побалакавши кілька хвилин з продавщицею, шофер кинув таці в авто й поїхав — очевидно, по нову партію товару.

Біля ринку «Привоз» жваво торгували із захаращеного кузова вантажівки. Чергу обумовив, певно, широкий асортимент продукції: курячі тушки і яйця, мед і олія, бринза і навіть пишні паляниці. Продавщиця хоча й була одягнена в білий халат, брала все голими руками. Одна з купувальниць не стрималася:

— Що ви робите? Щойно брали курку, а тепер — за хліб!

— Та я ж руки витерла, — відрубала продавщиця, киваючи на засмальцьовану ганчірку...

— Результати перевірок свідчать, — запевняє головний санітарний лікар Одеської області Любов Засипко, — що в більшості випадків продукти забруднюються саме під час транспортування та реалізації їх з автомашин. Засоби пересування для цього часто не пристосовані, сировина й готові продукти — поруч, водії й продавці нехтують правила перевезень та торгівлі. Тож чи варто дивуватися при цьому спалахам кишкових інфекцій?

Раніше для автотранспорту, що перевозить харчі, були обов'язкові санітарні паспорти. Та старі форми бланків Міністерство охорони здоров'я скасувало, а нові ще не затвердило. Тож одеський головний санітарний лікар нещодавно затвердив два документи, які, очікується, виправлять становище: Положення про санітарний паспорт автомобіля для транспортування продуктів харчування і продовольчої сировини та Інструкцію з санітарної обробки автотранспорту для перевезення продуктів харчування і продовольчої сировини. Ці документи обов'язкові для виконання всіма організаціями, юридичними і фізичними особами, причетними до перевезень та торгівлі продовольством на території області.

Відтепер у рейс не вийде жоден автомобіль, що перевозить продукти, якщо він не має санпаспорту й відміток про санобробки. Терміни різні: якщо автомобіль перевозить продукти чи сировину, які швидко псуються, то паспорт діє три місяці, а обов'язкова періодичність санобробки авто — не рідше раз на 10 днів; транспорт, що перевозить інші продукти, отримує паспорт на півроку, а санобробку проходитиме щомісяця. У подальшому, після відповідних обстежень, власники транспорту можуть продовжити терміни дії санпаспортів. Водночас у водія чи експедитора мають бути довідки про проходження ними медоглядів. Як, до речі, і в продавців, зокрема, й тих, що торгують з автомобілів.

Ну, а щодо самої культури перевезень і торгівлі, то тут санепідслужбам ладу не навести. Будьмо вимогливіші, споживачі!

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

КІТ У МІШКУ

Кримський хліб легшає

Підскочивши у квітні, ціна здоби на півострові зростає мало не щодня. На хліб, завдяки заходам уряду, — завмерла на позначці 1,8 гривні за кілограм. Однак...

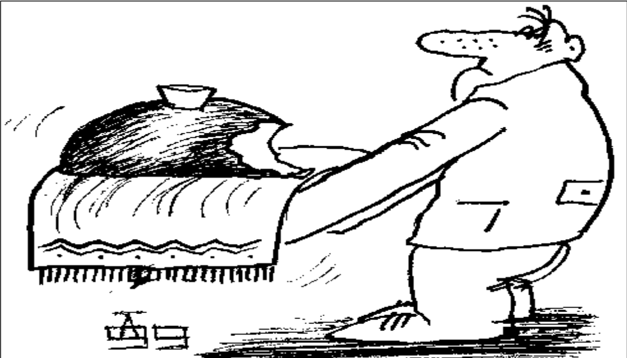
— Вага майже кожного буханця в Криму менша за вказану на цінниках і в документах на 50—70 грамів, — зазначив голова кримського Рескому захисту прав споживачів Віктор Сидоренко.

Так, із 94 перевірених суб`єктів підприємницької діяльності, що продають хлібобулочні вироби, за встановлені порушення довелося притягнути до адміністративної відповідальності 79 дурисвітів. Сума штрафів перевищила шість тисяч гривень. Та подібні зловживання таким покаранням не зупинити — несумлінним пекарям вигідніше сплатити штраф, аніж працювати чесно.

Загалом перед курортним сезоном у Криму перевірено 1133 підприємства торгівлі, громадського харчування і послуг. Порушення виявлено в... 1115.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

За безгосподарність розплачується населення

Діяльність комунального підприємства «Кіровоградміськводоканал» стала об'єктом прискіпливої уваги регіонального управління Антимонопольного комітету України.

На засіданні адміністративної комісії АКУ було оприлюднено інформацію, що з 2000 року подача води до обласного центру зменшилася більш ніж удвічі — з 5,9 до 2,5 мільйона кубічних метрів. Причиною більше 50 відсотків цього зменшення є несправність водогінних мереж. А для населення оплата нараховується за старими нормативами. Також зазначалося, що лише власники лічильників — а це половина мешканців Кіровограда — розраховується за реальні обсяги спожитої води. Для усіх інших суми платежів завищено на 170—200 відсотків. Серед порушень називалося й те, що міськводоканал незаконно бере гроші за реєстрацію і опломбування лічильників, тобто нав'язує клієнтові непотрібну йому послугу. Свого часу Антимонопольний комітет уже ухвалив рішення з цього приводу і господарський суд підтвердив його законність, однак комунальники на заборону не зважають.

Адміністративна колегія Антимонопольного комітету вирішила застосувати до водоканалу штрафні санкції у розмірі дев'яти тисяч гривень і зобов'язати його провести споживачам перерахунки за недодані, але нараховані до сплати послуги на загальну суму майже 916 тисяч гривень.

Присутні на засіданні представники міськводоканалу не погодилися із таким вердиктом і мають намір оскаржувати його в судовому порядку.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

ТЕНДЕНЦІЇ

Розмір квартплати визначають мешканці

Схоже, незабаром житлові будинки Бердянська не підпорядковуватимуться ЖЕКам. Їхні обов'язки виконуватимуть товариства співвласників будинків, мешканці яких вирішили самостійно утримувати житло. У місті вже створено 33 таких товариства. Вони самі укладають угоди з місцевими постачальниками води і газу та визначають розмір квартплати. Гроші квартировласників перказуються на рахунок товариства і витрачаються за потребою — оплачуються робота двірників, ремонт дахів і під'їздів тощо. А це позитивно позначається на стані житла.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

СТРАВА НА СТОЛІ

Купуємо перші вітаміни

На ринках Закарпаття жваво торгують ранніми черешнями та суницями. Основні постачальники ранніх смачних вітамінів — Берегівський та Виноградівський райони. Щоправда, кілограм черешень нині коштує стільки ж, як і кіло екзотичних бананів. За суницю продавці правлять удвічі більше — десятку. А після рясного дощику, що пройшов тиждень тому, в лісах з'явилися гриби. І не сироїжки, а справжні боровики.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

СПИТАЄТЕ — ВІДПОВІМО

На село дідусю!

Відправила посилку своєму синові в армію. Вже минув місяць, а він її так і не одержав. Що робити?

Ольга ЩЕРБІНА.

Харківська область.

Згідно з чинним законодавством підприємство зв'язку, приймаючи посилку, мало видати квитанцію, яка свідчить про укладення договору із надання послуг. Вона також є підтвердженням того, що посилку відправлено саме з цього вузла зв'язку, зазначається в ній і вартість посилки.

У разі невиконання чи неналежного виконання послуг з пересилання посилки, оператори підприємства зв'язку несуть майнову відповідальність за повну втрату посилки без оголошення цінності — тобто відшкодовують вартість послуг та штраф у розмірі 100 відсотків вартості цих послуг. Якщо частково втрачено предмети, вкладені в посилку без оголошеної цінності, — відшкодовується їх вартість пропорційно масі втраченого шляхом ділення розміру тарифу за пересилання на чисту масу вкладення та штраф у розмірі 100 відсотків вартості послуг. За втрати всього вмісту посилки з оголошеною цінністю — відшкодовується сума вказаної цінності посилки, вартість послуг та штраф у розмірі 25 відсотків вартості цих послуг, у разі часткової втрати — повертається вартість втраченого вкладення, вартість послуг та штраф у розмірі 25 відсотків вартості цих послуг.

Світлана ВОРОНІНА.

Чи можна відвоювати спокій у квартирі?

ЗАВАДАМ — БІЙ

Виявляється, запах смаженої картоплі може так само дратувати, як і цигикання скрипаля-початківця. Цю істину можуть підтвердити фахівці Сєвєродонецького комітету із захисту прав споживачів Луганської області. У зв'язку з тим, що на перших поверхах багатоповерхівок відкрилися підприємства громадського харчування, роботи в комітеті додалося. В основному мешканці скаржаться на гучну музику, і ції претензії найчастіше бувають обгрунтованими. Досвід пошуку компромісу між хазяями ресторанів, барів, кафе і мешканцями вже є. Як правило, конфлікт удається розв'язати на користь споживачів. Але іноді навіть при всьому бажанні допомогти працівники комітету не знають, як це зробити.

Повернімося до смаженої картоплі. На своє нещастя, одна літня сєвєродончанка живе саме над закусочною, яку недавно відкрили в її будинку. До комітету із захисту прав споживачів вона неодноразово зверталася зі скаргою, що в її квартирі постійно пахне кухнею і це її дратує. Фахівці санепідстанції та працівники комітету додому до жінки без приладів не приходять — роблять заміри повітря, шуму, але прилади завжди фіксують показники, іноді навіть нижчі від норми. Як бути? З літньою людиною порозумітися важко. Вона знає своє споживче право і вимагає справедливості. Тому власника закладу зобов'язали поставити потужнішу витяжку, яка йде убік від квартири пенсіонерки. Здавалося б, конфлікт вичерпано, своє право на повітря жінка відстояла.

Та надійшла нова скарга — цього разу невгамовна жінка не могла погодитися з тим, що в закладі вправляється на тичині напівгола танцівниця. При цьому в закусочній пенсіонерка не була і що там відбувається, з вікна своєї квартири бачити не могла. Але це їй не завадило заявити про те, що порушують її права. Коли до скаржниці вкотре приїхали з приладами для вимірів, щоб упевнитися в тому, що від вправ танцівниці в її квартирі дійсно вібрує підлога, вона просто нікого не впустила до помешкання. Проте, за словами голови комітету із захисту прав споживачів Костянтина Соляника, власникові закусочної довелося порадити розпрощатися зі своєю танцівницею.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Алла АНТИПОВА.

Про владу або добре, або правду

Узагалі-то кажучи, влада не псує людей, зате дурні, коли вони при владі, псують владу.

Бернард ШОУ.

СВОБОДУ СЛОВУ!

Поговоримо про владу. Але не про захмарну на Печерських пагорбах, а про приземлену. Ту, до якої рукою подати, але часом не дістати. Про тих, хто із грязі у князі, хто був ніким, а став усім. Таких у нас на тисячу населення забагато. І бід від них простому смертному неміряно. А ось спитати з них...

Наше поле — наші зайці

Так люблять казати мисливці Жовтневого району Миколаївщини. Серед них — мій давній знайомий Олександр Стахорський.

Ще коли він керував колгоспом «Прибузький» у 1997-му, я помітив неабиякі організаторські здібності Олександра Михайловича, агронома від Бога, як стверджують сьогодні в облдержадміністрації. Там, щоправда, замовчують про іншу яскраву якість Стахорського — вміння, на мій погляд, із друзів робити ворогів і навпаки.

Шість років тому я про це і писав.

Стахорський так налаштував проти себе односельців, так загострив обстановку в селі, що навіть вище начальство за голову схопилося.

Колгоспного князька тоді хлібороби скинули з трону. «Для того, щоб посадити в крісло хазяїна району», — невесело констатують вони тепер факт призначення Стахорського в Жовтневому.

Справді, талант керівника недовго залишався незатребуваним після здавання печатки в «Прибузькому». І чи треба дивуватися, що враз після несподіваного для багатьох злету начальник накинув оком на всіх зайців районного поля. А погляд в Олександра Михайловича ще той — пильний, мисливський. Якщо вже вибрав собі жертву...

Друг при владі — втрачений друг

Це влучно зазначив ще в позаминулому столітті американський учений Генрі Адамс. Не будемо гадати, скількох друзів втратив наш герой. Районний гарант Конституції, схоже, не дуже й дорожив дружбою тих, хто його протегував.

Навіть коли над ним згустилися хмари, Олександр Михайлович, судячи з усього, мало турбувався про імідж своїх покровителів і благодійників. Адже саме завдяки його титанічним зусиллям Миколаївщина здобула свого часу славу регіону, де грубо порушують права людини взагалі і журналістів зокрема. Сумно згадувати про це у професійне свято, але... Але прочитайте ще раз заголовок.

Хочу одразу застерегти: автор аж ніяк не ототожнює владу як таку з паном Стахорським. Він ще, на щастя, не вся влада, а лише, гадаю, та частина, що дискредитує її.

Так і хотілося сказати Олександрові Михайловичу під час зустрічі. Але сказав не йому, а його заступникові і голові райради Василю Ганжелі. А ще голові облдержадміністрації. А ще...

Ну й що? Стахорський керує і почувається, як птах у небі. Ще не підстрелений. Стан підранка йому навряд чи відомий, на відміну від жертв його свавільства та жорстокості, які прагнуть звестися на ноги.

Зокрема, колишня редактор газети Тетяна Фабрикова сповнена сил і рішучості повернутися до редакції «Вісника Жовтневщини», що став після її звільнення відвертим рупором районного начальства.

Керівники області, котрі два роки спостерігали за конфліктом між журналістами і головою РДА, нині прямо заявляють: хочемо, мовляв, щоб справедливість перемогла. І сподіваються на суд, де півроку вже розглядається позов Тетяни Миколаївни про поновлення її на посаді. До речі, коли цей матеріал готувався до друку, суддя Корабельного суду Миколаєва Тетяна Покровська оголосила чергову перерву до 31.07.2003 року — відповідач, який вочевидь затягує процес відновлення справедливості, ще не надав завірені копії відповідних документів...

А в районі тим часом чекають на зміни. Стахорського, жартують обивателі, підвищать на посаді... Для подальшої дискредитації влади?

У всякому жарті, як і в чутці, є частка правди. Чи вона велика — покаже час. А може, і справді для когось голова райдержадміністрації ще не втрачений друг?..

Хто вечеряє даму, той її і танцює

У перекладі з гумористичного це означає: хто платить, той і замовляє музику. Олександр Михайлович, за твердженням колишніх працівників «Вісника Жовтневщини» (а звільнено практично всіх співробітників), надто прагнув нагодувати даму, чи то пак газету. А та танцювати з ним не захотіла.

Тоді він і почав тримати її на дієті, безперестану віддаляючи від кухні.

— Обстоювання мною прав колективу, вимога поліпшити умови праці — ось що не сподобалося голові адміністрації, — каже Тетяна Фабрикова. — А пожежа спалахнула, коли я звернулася до народного депутата Олександра Кузьмука.

У тому листі редактор писала, зокрема, і про пристрасне бажання районної влади «покерувати» газетою, диктувати їй, коли і що «сіяти» на своїх сторінках.

Фото з архіву «ГУ».

Невдовзі було «посіяно» відкритий лист народного обранця до читачів.

У ньому, зокрема, сказано:

«...Коли ж дії певних посадових осіб створюють несприятливі умови для роботи окремих журналістів, а тим паче цілих редакційних колективів, тоді виникають сумніви і у керівництва держави, і у зарубіжних інвесторів щодо нормального розвитку демократичних процесів у цьому регіоні.

Саме така ситуація... склалася у Жовтневому районі Миколаївської області у відносинах між районною державною адміністрацією та редакційним колективом районної газети «Вісник Жовтневщини».

Примусове переселення редакції у непристосоване приміщення, цензура на окремі публікації, безпідставні перевірки та наміри районної влади вийти із співзасновників і створити іншу районну газету призводять до напруженості у колективі, зриву виходу газети. За цими діями проглядається нехтування інтересами кількох тисяч передплатників та читачів...» («Вісник Жовтневщини № 45 за 30 травня 2002 року.)

Таке демонстративне винесення сміття з хати міг пробачити керівник зі здоровим глуздом, але не Стахорський.

Навіть володіння невеликою владою легко запаморочує недбайливі голови, про що свідчать сотні прикладів самодурства місцевих князьків у селах і селищах.

У Олександра Михайловича частка влади доволі солідна. Одне сказати: районне керівництво з апаратом перебуває не десь на задвірках, а в обласному центрі. Такий собі приміський районник з усіма зручностями, вигодами, впливом, які з цього випливають...

«Вимагай поваги до себе, якщо не можеш її заслужити». Це, вважаю, і про Стахорського Олександра Михайловича.

Спочатку він вирішив «розірвати шлюб» з редакцією — вивести РДА із числа засновників газети. Не вийшло. Домігся цього через райраду, виключивши трудовий колектив із складу засновників. Без згоди колективу.

— І це тоді, як журналісти на 50—70 відсотків покривали витрати на випуск видання за рахунок підприємницької діяльності, — констатує Тетяна Миколаївна. — А на сесії це важливе питання обговорювали аж десять хвилин. Мені слова не надали.

Оскаржити «одобрямс» райради Тетяна Миколаївна довго не могла — на всі її прохання видати унікальне в правовому значенні рішення відповідали відмовою.

Голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко не раз бив на сполох з приводу самоправства в Жовтневому районі.

— Стахорський постійно демонструє, що він — і Конституція, і закон, — каже керівник Спілки. —Скажімо, надрукувала газета матеріал про засідання однієї з постійних комісій райради, а він тут-таки пише редакторові: «Прошу вас дати пояснення з приводу цієї публікації». Уже не кажучи про те, що така вимога — грубе порушення законодавства про пресу, яке діло голові райдержадміністрації до того, що редакція написала про засідання?

Це, з'ясовується, лише квіточки. Голова РДА і голова райради Василь Ганжела найсуворіше наказали директору друкарні: «Газету до друку не приймати без погодження із засновниками», серед яких редакції, нагадую, вже не було («Національна безпека і оборона, № 11, 2002 р.).

— Ще в серпні 2002 року я закликав Президента України звільнити пана Стахорського з посади, — веде далі Ігор Лубченко. — Глава держави цього не зробив.

Після «втручання» облдержадміністрації (вочевидь після вказівки з Печерських пагорбів), метою якого було «створення нормальних умов діяльності газети»... видання було перереєстровано, а редактора звільнено...

...Фрідріх Великий казав: «Ми з моїм народом дійшли згоди: він говоритиме, що захоче, а я робитиму, що захочу».

Олександр Великий із Жовтневого, мабуть, вважає так само. Хоча жодної згоди з народом він не дійшов. І навряд чи дійде, якщо йому не допоможуть благодійники і Президент.

Бо влада — це широкий стіл, із-за якого ніхто добровільно не встане.

Відомо й інше: сісти в крісло начальника — випадкова справа, а поступитися ним достойнішому — доблесть...

Іван ІЛЛЯШ.

Київ — Миколаїв — Київ.

На знімку: Тетяна Фабрикова, побажаймо їй цього, повернеться до редакторського кабінету.

СПОРТ

Гру визнано чесною

Футбол. Позавчора відбулося засідання комісії чесної гри Комітету професіонального футболу ФФУ, до якої входить і спортивний оглядач «Голосу України». Відповідно до її рішення, через відсутність аргументованих доказів немає підстав вважати матч 26-го туру чемпіонату України «Волинь» — «Металург» (Запоріжжя) грою, «результат котрої, можливо, був визначений командами (керівниками, тренерами, футболістами) попередньо, способом, несумісним з нормами спортивної етики».

Суперники відомі

Футзал. Відбулося жеребкування груп відбіркового турніру чемпіонату світу. Збірна України виступатиме у четвертій групі, де її суперниками будуть команди Андорри та Казахстану. Турнір відбудеться в Андоррі.

А київський «ІнтерКраЗ» вирушить до Македонії, де разом з клубами «Нежбач» (Чехія), «Скоп'є» (Македонія), «Уніо» (Андорра) візьме участь у першому груповому турнірі розіграшу Кубка УЄФА з футзалу.

Вірмени до матчу готові

Вірменська футбольна делегація у складі 58 осіб учора після полудня прилетіла до Львова, де завтра збірна Вірменії зіграє відбірковий матч Євро-2004 проти нашої команди.

Наставник гостей румун **Міхай Стойкіца** вже давно назвав імена кандидатів. **Воротарі** — Роман Березовський («Динамо», Росія), Армен Амбарцумян («Марек», Болгарія), Апула Бете («Пюнік»); **оборонці** — Саркіс Овсепян («Зеніт», Росія), Карен Дохоян («Крылья Советов», Росія), Арутюн Варданян («Янг Бойз», Швейцарія), Армен Петикян («Міка»), Хосе Білібіо, Артур Мкртичян (обидва — «Пюнік»), Аркадій Дохоян («Міка»); **півоборонці** — Ромік Хачатрян («Олімпіакос», Кіпр), Артур Петросян («Янг Бойз», Швейцарія), Карл Ломбе, Едуард Парцекян (обидва — «Пюнік»), Альберт Саркісян («Арсенал», Україна, Київ), Артур Восканян («Дигеніс», Кіпр), Сергій Аракелян («Бананц»), Арарат Арутюнян («Ширак»), Ромео Дженебян («Бананц»), Артавазд (Карамян («Панахаїкі», Греція); **нападники** — Армен Карамян («Панахаїкі», Греція), Ара Акопян («Бананц»), Єгія Январян («Шопрон», Угорщина).

Журналісти іспит склали

Вітрильний спорт. Представники ЗМІ дуже ретельно готуються до висвітлення престижної регати «Кубок Вадима Гетьмана», котра відбудеться з 12 по 16 червня на Київському водосховищі. А щоб робити це на високому професіональному рівні, варто не лише розумітися на правилах змагань або типах яхт. Бажано ще й усвідомлювати цінності, на яких ґрунтується будь-яка регата світового класу: професіоналізм, якість, чесна гра.

Саме на це акцентували увагу журналістів на брифінгу представники компаній, що беруть участь в організації Кубка Вадима Гетьмана-2003: головний спонсор — «Віннер Вольво Київ», компанія ІСФП та АСК «Остра-Київ».

А потім майстри пера і мікрофона самі вийшли на старт своїх перегонів. Їх поділили на екіпажі на чолі з досвідченими капітанами, і змагання розпочалися. Тоді й з'ясувалося, що вітрила здіймаються не так легко, як це здавалося з берега, що під час кожного повороту екіпаж має за секунду переміщуватися до протилежного борту яхти, створюючи належний баласт, що протягом всієї дистанції потрібно зберігати максимальну концентрацію, інакше ушкодження чи виліт за борт гарантовано.

Переміг дружний і злагоджений екіпаж яхти «Океан» (Марія Ільїна — «Студія+», Степан Щербачов — «1+1», Олексій Маргієв — «Новий канал» та Сергій Бахін — «Хрещатик») на чолі з капітаном, майстром спорту Олександром Казнодієм — переможцем Кубка Вадима Гетьмана 2001 року.

Отже, журналісти показали свій клас і готовність до регати. Тепер черга за спортсменами. З гідних оберуть 20 найкращих екіпажів.

Руслан ЛЕОНЕНКО.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницького, 50) порушив справу № 8/22-2003 про банкрутство дочірнього підприємства «Торговокомерційний комплекс» ВАТ «Рівненський завод тракторних агрегатів» (33021, м. Рівне-21, р/рах. 2600301586114 в ПІБ, м. Рівне, МФО 333335, код ЗКПО 25321283).

Розпорядником майна призначено Франка Олега Павловича (ліцензія, серії АА № 249669 від 19.10.2001 р.) адреса: м. Рівне, вул. Драгоманова, 27).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Чернівецької області (вул. О. Кобилянської, 14, м. Чернівці, 58010) порушено справу №5/667/б про банкрутство приватного виробничо-комерційного підприємства «Інтер» (вул. Першотравнева, 47, с.м.т. Глибока, м. Чернівці, 60400, р/р № 26001301826633 в Промінвестбанку м. Чернівці, МФО 356163, код ЄДРПОУ 30149728). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Стрельнікова Валерія Вікторовича (м. Чернівці, вул. Червоноармійська, 97/103, ліцензія АА № 250380 від 28.03.2002р.) Господарський суд приймає письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи, що їх підтверджують протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

20.05.2003р. Господарським судом м. Києва у справі № 15/159-б про визнання банкрутом спільного підприємства «ЛБЮ», ЄДРПОУ 22892507, м. Київ-38, вул. Ямська, 35 винесено постанову про визнання банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено - Мору В. М. (ліцензія № 250214). Тел 4692298.

Господарським судом Черкаської області (18000 м. Черкаси вул. Шевченка, 307) винесено ухвалу від 15.05.2003р. по справі №08/1592 про порушення справи про банкрутство закритого акціонерного товариства «Мічуринець» (19515 с. Орловець Городищенський район Черкаської області, код ЄДРПОУ 03790630, р/р 260061540 в Смілянському філіалі АППБ «Аваль» м. Сміла, МФО 354499. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Коваленко Григорія Володимировича (ліцензія № 419224 від 09.10.2003р., 18000 м. Черкаси вул. Благовісна, 299 кв. 55 т. 32-17-55). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Фінансова звітність АКБ "Інтерконтинентбанк" за станом на 31 грудня 2002 року

ТОВ "Аудиторська фірма "Блискор"

Висновок незалежних аудиторів про фінансову звітність Відкритого акціонерного товариства "Акціонерно-комерційний банк "Інтерконтинентбанк" станом за 31.12.2002р.

Керівництву
АКБ "Інтерконтинентбанк"

Згідно з договором № 01120300 від 24.12.01р. аудиторська фірма "Блискор" провела аудиторську перевірку фінансової звітності Відкритого акціонерного товариства "Акціонерно-комерційний банк "Інтерконтинентбанк" (надалі - Банк) за 2002 рік станом на 31.12.2002р.

Фінансова звітність: Балансовий звіт, Звіт про прибутки та збитки, Звіт про зміни у власному капіталі станом на 31.12.2002р., відповідальність за яку несе керівництво Банку, була підготовлена відповідно до вимог чинного законодавства України.

Аудит фінансової звітності було сплановано і проведено відповідно до вимог Національних нормативів аудиту, Законів України "Про аудиторську діяльність", "Про банки і банківську діяльність", що забезпечило достатню впевненість у тому, що фінансова звітність не містить істотних помилок.

Відповідальність аудиторів полягає у висловленні своєї думки про фінансову звітність на підставі проведеного аудиту. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності Банку, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Проведений аудит служить достатньою підставою для висловлення думки незалежних аудиторів.

В аудиторському звіті розглянуто інформацію стосовно достатності резервів та капіталу Банку відповідно до вимог нормативних актів Національного банку України. Аудитори звертають увагу на невідповідність суми сформованих резервів під кредитну заборгованість за операціями з клієнтами вимогам нормативних актів НБУ (Примітка 2 до аудиторського звіту).

Фінансова звітність не містить коригуючих проводок після дати балансу.

Аудитори підтверджують, що за винятком обмежень, зазначених в аудиторському звіті, який є невід'ємною частиною аудиторського висновку, фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно і повно подає інформацію про діяльність Банку та фінансовий стан за період з 01.01.2002р. по 31.12.2002р.

м. Київ,
4 квітня 2002 року
Директор аудиторської фірми Т.Л. Шпаковська

Звіт про фінансові результати за станом на 31 грудня 2002 р. (тис. грн.)

Найменування статті	Звітний рік (2002)	Попередній рік (2001)
Процентний дохід	12 078	7 654
Процентні витрати	(4 894)	(2 023)
Чистий процентний дохід	**7 184**	**5 631**
Комісійний дохід	1 289	580
Комісійні витрати	(467)	(347)
Чистий комісійний дохід	**822**	**233**
Чистий торговельний дохід	649	121
Інший операційний дохід	2	2
Операційний дохід	**8 657**	**5 987**
Загальноадміністративні витрати	(4 614)	(3 411)
Витрати на персонал	(1 966)	(832)
Прибуток від операцій	**2 077**	**1 744**
Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(801)	(932)
Прибуток до оподаткування	**1 276**	**812**
Податок на прибуток	-	(58)
Прибуток після оподаткування	**1 276**	**754**
Непередбачені доходи/ витрати	7	-
Чистий прибуток/ збиток банку	**1 283**	**754**
Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	3,47	2,05
Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	3,47	2,05

Баланс на 31 грудня 2002 р. (тис. грн.)

Найменування статті	Звітний рік (2002)	Попередній рік (2001)
АКТИВИ		
Грошові кошти та залишки в НБУ	7 425	9 593
Кошти в інших банках	8 215	8 239
Кредити та заборгованість клієнтів	77 748	37 906
Основні засоби та нематеріальні активи	926	539
Нараховані доходи до отримання	655	274
Інші активи	5 123	2 245
Усього активів	**100 092**	**58 796**
ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
Кошти банків	13 200	5 800
Кошти клієнтів	59 164	27 467
Нараховані витрати до сплати	235	38
Інші зобов'язання	500	8 113
Усього зобов`язань	**73 099**	**41 418**
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
Статутний капітал	26 698	18 365
Резерви	228	191
Нерозподілений прибуток	67	(1 178)
Усього власного капіталу	**26 993**	**17 378**
Усього пасивів	**100 092**	**58 796**

Звіт про власний капітал за станом на 31 грудня 2002 р. (тис. грн.)

Найменування статті	Статутний капітал зареєстрований, сплачений	Резерви	Нерозподілений прибуток	Капітал та резервні фонди, усього
Залишки на 1 січня 2002 року	18 365	191	(1 178)	17 378
Скоригований залишок на початок року	18 365	191	(1 178)	17 378
Чистий прибуток(збиток)			1 282	1 282
Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	8 333			8 333
Залишок за станом на 31 грудня 2002 року	26 698	228	67	26 993

Звіт про рух грошових коштів за станом на 31 грудня 2002 р. (тис. грн.)

Найменування статті	Звітний рік (2002)	Попередній рік (2001)
І. Операційна діяльність		
Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	1 282	754
Поправки чистого прибутку	-	-
Нараховані витрати	197	34
Нараховані доходи	(380)	941
Амортизація основних засобів	163	153
Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	801	1 097
Нарахований та відстрочений податок	-	51
Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	2 064	3 030
Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	200	(8 200)
Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	(40 579)	(20 338)
Зменшення (збільшення) інших активів	(2 923)	(2 024)
Збільшення (зменшення) коштів інших банків	7 400	4 300
Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	39 176	15 438
Збільшення (зменшення) інших зобов`язань	(15 094)	15 636
Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	(11 819)	4 812
Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	(9 755)	7 845
ІІ. Інвестиційна діяльність		
Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	(551)	(401)
	(551)	(401)
ІІІ. Фінансова діяльність		
Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	8 333	1 915
Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	8 333	1 915
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	(1 972)	9 359
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	9 631	272
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	7 660	9 631

Потенційні зобов'язання банку на кінець року.

Розгляд справ у суді. Станом на звітну дату (01.01.2003 року) банк не має справ, переданих до суду, відповідачем за якими виступає банк.

Капітальні зобов'язання. Банк станом на 01.01.2003 року також не має капітальних зобов'язань.

Зобов'язання видати кредит: Станом на 01 січня 2003 року та на 01 січня 2002 року банк не має зобов'язань із видачі кредитів.

Зобов'язання оперативного лізингу (оренди). Банк є лізингоодержувачем за угодою оперативного лізингу (оренди) приміщення. Розміри мінімальних лізингових виплат: менше року — 228 тис. грн.; від 1 до 5 років — відсутні.; більше 5 років — відсутні.

Лиц. НБУ №100 від 25.12.01 **м. Київ, вул. Воровського, 22** **www.intercontinentbank.com**

Ликвидатор АП Сумской ЛВЗ Шевченко И. В. 02.06.03 г. в 12.00
объявляет о проведении конкурса по повторной реализации активов АП Сумской ЛВЗ по цене, сниженой на 30%. Конкурс будет проводиться по адресу: г. Сумы, ул. Петропавловская, 121.

С условиями конкурса и перечнем реализуемого имущества можно ознакомиться по телефону: (0542) 34-00-05.

Заявки желающих на участие в конкурсе принимются до 12.00 2 июня 2003 г.

ВАТ «Видубичі»

Повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 18 вересня 2003 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Інженерна, 1. в приміщенні ВАТ «Видубичі».

Порядок денний:

1. Звіт та висновки ревізійної комісії.
2. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2002 рік.

Адміністрація.

Компанія «Гілсерг Пітівай Лтд» повідомляє про початок ліквідаційної процедури дочірнього підприємства «Санлайт». Кредитори дочірнього підприємства «Санлайт» можуть заявляти претензії протягом двох місяців з дати опублікування даного оголошення за адресою: м. Київ, вул. Горького, 8-Б, тел. 234-28-90.

Господарський суд Хмельницької області Постановою від 29 квітня 2003 року (справа № 4/138-Б) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру ВАТ «Агропромтехніка», код 05519178, Хмельницька обл., смт. Летичів, вул. Кармелюка, 83/1, р/р 2600630101 Летичівське відділення ВАТ «Державний ощадний банк України», МФО 375122.

Ліквідатором призначено Рудниченко Л. Ф. (ліцензія Міністерства економіки України АА № 047777), к. т. (0382) 71-21-62.

Господарським судом м. Києва, 01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В за позовом Державної податкової інспекції у Святошинському районі м. Києва порушено справу про банкрутство:

1. Приватного підприємства «Бакор — Сервіс», ідентифікаційний код 31168123, 03142, м. Київ, вул. Доброхотова, буд. 30, кв. 35, Р/р № 2600001653 в АБ «Синтез», м. Київ, МФО 321024, справа № 15/8-б.

Розпорядником майна по справі № 15/8-б призначений арбітражний керуючий Зайцев Юрій Степанович, ліцензія АА № 249925 від 19.10.2001 р., контактний телефон 234-80-89.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарчим судом Автономної Республіки Крим (95001, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) продовжено справу №2-5/2601-2002р. про банкрутство Дочірнього підприємства «Торск», яке знаходиться за адресою: 97400 м. Євпаторія вул. Будівельників, 5, ОКПО 22232030, п/р 2600231309001 в ЕФ АКБ «Укрсоцбанк», м. Євпаторія, МФО 324076. Постановою від 20.05.2003 р. боржника визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Тамашова Олександра Георгійовича, ліцензія арбітражного керуючого від 22.10.2001р. № 249633.

До відома акціонерів ВАТ «Укртелеком»!

Відповідно до рішення Правління (протокол № 6 від 28 травня 2003 року) перші загальні збори акціонерів ВАТ «Укртелеком» відбудуться 30 липня 2003 року за адресою: 01001, м. Київ, вул. Інститутська, 1, Міжнародний центр культури і мистецтв.

Початок зборів о 15.00 год.

Порядок денний:

1. Затвердження Регламенту Загальних зборів ВАТ «Укртелеком».
2. Затвердження звіту Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2002 рік.
3. Затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії, балансу товариства за 2002 рік.
4. Затвердження звіту Спостережної ради про діяльність в звітному періоді.
5. Внесення змін та доповнень до Статуту.
6. Обрання членів Спостережної ради ВАТ «Укртелеком».
7. Обрання Голови Правління ВАТ «Укртелеком».
8. Обрання членів Ревізійної комісії ВАТ «Укртелеком».
9. Визначення основних напрямків діяльності та затвердження фінансового плану товариства на 2003 рік.
10. Розподіл прибутку товариства за підсумками роботи у 2002 р. та затвердження нормативів розподілу прибутку на 2003 рік.
11. Затвердження внутрішніх Положень ВАТ «Укртелеком».
12. Про роботу господарських товариств, створених за участю ВАТ «Укртелеком».
13. Затвердження договору на ведення реєстру акціонерів.
14. Затвердження договору на проведення аудиту.

Реєстрація учасників зборів буде проводитись 30 липня 2003 року з 8.00 до 14.30 год. за місцем проведення загальних зборів.

Для реєстрації учасники зборів повинні мати при собі паспорт або документ, що посвідчує особу, представники акціонерів — довіреність на передачу їм права участі у загальних зборах, оформлену згідно з діючим законодавством України.

Тел. для довідок: 235-45-22.

Правління ВАТ «Укртелеком».

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справи:

— № 5/379-03 про банкрутство сільськогосподарського виробничого кооперативу «Батьківщина» с. Стара Прилука (22511, Вінницька область, Липовецький район, с. Стара Прилука, р/р26008000298 в ВФ ВАТ СКБ «Дністер», МФО 302430, код ЄДРПОУ 03731460);

Розпорядником майна призначений Ніколайчук Василь Федорович (ліцензія № 249542; 21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 2а, кім.21);

— № 5/378-03 про банкрутство сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Нападівське» (22541, Вінницька область, Липовецький район, с. Нападівка, вул. Калініна, р/р 260026439 в ВОД АППБ «Аваль», МФО 302247, код ЄДРПОУ 03731371);

Розпорядником майна призначений Лещенко Анатолій Михайлович (ліцензія № 484190; 22513, Вінницька область, Липовецький район, смт. Турбів, вул. Червона Гірка, 43).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом 30 календарних днів від дня публікації.

Керуючий санацією ВАТ «Луганськголовпостач» повідомляє, що наступне нерухоме майно ВАТ «Луганськголовпостач» знаходиться під спором: 1. Адмінбудівля за адресою: м. Луганськ, вул. Совєтська, 60; 2. База за адресою: м. Луганськ, 8-й Лутугінський проїзд, 8; 3. Лісобаза за адресою: Луганська область, Слов'яносербський район, с. Лозівське. За більш детальною інформацією звертатися за телефоном: (0642) 42-20-35.

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) 23.05.2003 р. порушив справу № 13/101-Б про банкрутство Ярмолинецького міжгосподарського комбікормового заводу (32100, Хмельницька область, с. м. т. Ярмолинці, вул. Хмельницька, 55), п/р 26000383703001 в Хмельницькій філії ВАТ КБ «Приватбанк», МФО 315405, код за ЄДРПОУ 0068694.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Горбаня Аркадія Олексійовича (м. Хмельницький, вул. Сковороди, 14, кв. 151, ліцензія А-А № 485236 від 17.03.2003 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з моменту опублікування оголошення

ДП «ЛІЛЕЯ-СЕРВІС» повідомляє, що втрачені документи: 1. Свідоцтво № 37379607 про реєстрацію платника податку на додану вартість індивідуальний податковий номер юридичної (фізичної) особи № 191280926108; 2. 4—ОПП.

ЗАТ «ЮНІОІЛ»

повідомляє, що 22 липня 2003 року о 15.00 за адресою м. Київ, вул. Саксаганського, 3, відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Звіт Правління ЗАТ «ЮНІОІЛ» про підсумки діяльності Товариства за 2002 рік та про основні напрямки розвитку ЗАТ «ЮНІОІЛ» на 2003 рік;
2. Звіт Ревізійної комісії про підсумки перевірки фінансово-господарської діяльності ЗАТ «ЮНІОІЛ» за 2002 рік;
3. Затвердження річного звіту та балансу ЗАТ «ЮНІОІЛ» за 2002 рік;
4. Затвердження розподілу прибутку ЗАТ «ЮНІОІЛ» та виплати дивідендів за 1998-2002 рр.;
5. Внесення змін до Статуту ЗАТ «ЮНІОІЛ»;
6. Відкликання та призначення членів органів управління та контролю ЗАТ «ЮНІОІЛ»;
7. Затвердження внутрішніх Положень ЗАТ «ЮНІОІЛ»;
8. ПРо покладення виконання окремих функцій загальних зборів Товариства на спостережену раду Товариства;
9. Про передачу ведення системи реєстру власників іменних цінних паперів Товариства та затвердження умов договору ведення реєстру.

Филиал Государственной хозрасчетной организации Агенства по вопросам банкротства в Запорожской области проводит публичные торги (аукцион) по реализации имущества предприятия-банкрота АОЗТ «Энергострой».

На публичные торги (аукцион) выставляется имущество: объекты незавершенного строительства на территории производственной базы АОЗТ «Энергострой» — административное здание, здание склада, офис, столярный цех, пристройка и т. д., находящиеся по адресу, г. Запорожье, Энергодар, промышленная зона. Начальная цена продажи - 164890, 8 грн. в том числе НДС.

Гарантийный взнос в размере 5% от начальной цены продажи реализуемого имущества, регистрационный сбор для регистрации участников публичных торгов (аукциона) - 17 грн. перечисляются на расчетный счет Филиала Государственной хозрасчетной организации Агенства по вопросам банкротства в Запорожской области: р/с 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» г. Запорожье, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Заявки на участие в публичных торгах (аукционе) принимаются не позднее чем за три дня до даты проведения аукциона по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11. с 9-00 до 17-00 (кроме выходных).

По вопросам ознакомления с имуществом и оформления участия в публичных торгах (аукционе) обращаться по телефонам: (0612) 12-74-11, 12-94-84.

Публичные торги (аукцион) состоятся 08 июля 2003 года в 12-00 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

Жужільна лихоманка,

або «Бої» аж ніяк не місцевого значення

РЕАЛІЇ

Шлакові гори не належать до привабливих видовищ. Милуватися ними не доводиться. Але якби хтось на нещодавні травневі свята з висоти пташиного польоту раптом побачив, що відбувалося на відвалах Дніпровського металургійного комбінату в Дніпродзержинську, своїх очей від них не відвів би. Напевно, подумали б ви, знімають пригодницько-художній фільм про битви на «мертвій» планеті... Цілком сучасні та потужні екскаватори і автомобілі-самоскиди йшли, як бойові машини, ламаючи межі та стовпи на кучугурах жужелиці. І пил здіймався стовпом...

Тому одразу і спустимося на ці грішні жужільні нагромадження, які тут, біля берега Дніпра, зайняли 90 гектарів колись благодатних земель. Більш як сто років плавлять чавун і варять сталь у Дніпродзержинську. І всі ці роки складують металургійні відходи. Накопичилося їх уже майже 20 мільйонів тонн. Нині щороку додається по 300 тисяч тонн. Уявляєте, по що ми вже в промисловому «смітті»?

А тепер скажімо про те, про що мало хто нині знає. Ще в колишньому Радянському Союзі схаменулися і зрозуміли: не можна нескінченно зсипати і зсипати відходи в кучугури. Треба з ними щось робити — переробляти.

Так-от, ще за часів Союзу, 1988 року, виникло одне з перших у країні спільних підприємств «Демос». Воно почало переробку та утилізацію жужільних відходів. Щоб добувати з них усе, що може бути корисним, і насамперед металомісткі відходи, металобрухт.

Але для початку «Демосу» треба було побудувати великий переробний комплекс, який міг би шлаково-сировинні нагромадження розділяти на металомісткі та інші матеріали. Обладнання і технології коштували недешево — 44,5 мільйона американських доларів. Їх на свій страх і ризик, але під гарантії Дніпровського меткомбінату у вигляді позики надав консорціум європейських банків на чолі з відомим австрійським Донау-Банком. Ті, хто гарантував тоді повернення кредиту, багато що віддавали на олтар ідеї: «безумовно і безвідклично виконувати платежі без пред'явлення будь-яких контрпретензій», надавали «заставне право на експортні товари дорогою, в портах... і за кордоном».

Коротка була гарантійна угода, але сувора. Далі — розвал Союзу. Після якого «Демос» опинився в незавидному становищі — неначе «поза грою». Нікого не цікавило, чи реалізує «Демос» свою мету... Ми не будемо тепер у всіх подробицях розповідати про тих, хто наважився господарювати на жужільних відвалах Дніпровського меткомбінату. Скажімо лише, що тут знайшлися свідомі та відповідальні люди, котрі зуміли зберегти і довести до логічного завершення задумане. Комплекс за 1,5—3 роки закінчить переробку відвалів, а на його місці з'явиться чудовий сучасний вантажний порт, до якого вже нині виявляють інтерес дніпродзержинські підприємства. А на сьогодні тільки металобрухту тут вироблено більш як мільйон тонн. Зазначимо, що більшу його частину постачали вітчизняним металургійним підприємствам. На переробці відвалів нині працює понад тисяча робітників, які регулярно одержують зарплату і займаються справді непересічною справою. Звільняють нашу землю від «мотлоху». Щоб повернути їй колишню красу. Ми не наважимося стверджувати, що невдовзі тут будуть «яблуні цвісти», але що вже ростуть тополі, бачили на власні очі.

І мали безліч аргументів переконатися, що не випадково дніпродзержинський міський голова Василь Швець високої думки про діяльність АК «Демос». Зрозуміло, що йому до вподоби небайдужість розробників жужільних «гір» до соціальних проблем міста. Вони, каже Василь Якович, не лише виплачують гідну зарплату своїм працівникам, а й завжди реально допомагають місту.

■ ■ ■

Після десяти років напруженої роботи «Демосові» вдалося створити життєздатне, стабільне підприємство, розрахуватися з боргами з бюджету та зарплати.

■

Але має «Демос» зобов'язання і перед банками-кредиторами. Адже одержано було чималий кредит, на рівні державних позик. На сьогодні борг становить більш як 30 мільйонів американських доларів без урахування відсотків.

Після десяти років напруженої роботи «Демосові» вдалося створити життєздатне, стабільне підприємство, розрахуватися з боргами з бюджету та зарплати. І все було б гаразд, але сировинна база — відвали шлаків — виявилася не такою вже й безрозмірною, як це уявляли п'ятнадцять років тому. Мартенівське виробництво зупинилося і поповнення свіжих шлаків припинилося. Та плюс до цього численні старателі на відвалах з'явилися почали. Адже металобрухт нині належить до вигідного «бізнесу». А надто для тих, хто призвичаївся працювати в «тіні» і кому немає потреби платити за кредитами.

А тим часом Дніпровський меткомбінат, за згодою Міністерства чорної металургії СРСР, свого часу безвідклично надав «Демосові» жужільні відвали для роботи на весь період до повного погашення кредиту. І це було відображено в договорі, узгодженому Міністерством промисловості України. Право власності «Демосу» на 40 млн. тонн шлаків — незаперечне.

Але хто, запитаєте ви, проти? В тому-то й парадокс, що, нехтуючи жорсткою державною гарантією на сировинну базу, її постійно намагаються «понадкусювати». Свого часу на жужільні відвали в Дніпродзержинську заявилися дві фірми, «Август» та «Україна» — з обмеженою, однак, відповідальністю, — які побажали також тут працювати «в поті чола». І які, уявіть собі, домоглися прав на це. І аж бігом працювали за «спрощеною» технологією: перелопачували-пересіювали шлаки. Справа давня, ворушити старе ми не збираємося. Тим паче що за рік роботу обох фірм було зупинено за незаконну діяльність.

А нинішні бої «місцевого значення», з яких ми й почали свою розповідь, пов'язані з присутністю на відвалах уже другої, перепрошую, третьої фірми — ТОВ «РЕМ Інвест». Їй таки нарізали чотири гектари жужільних «теренів». Водночас керівництво Дніпровського меткомбінату 1999 року продало майже 1 млн. тонн сировини за незначну для комбінату суму. До того ж продало те, що вже належало «Демосу». Однак «РЕМ Інвесту» сьогодні, по-перше, здається, що чотирьох гектарів уже замало, і, самовільно атакуючи вибої «Демосу», руйнують межові знаки. По-друге, «РЕМ Інвест» «несподівано» для себе з'ясував, буцімто чотири гектари в натурі чотири роки тому йому помилково «нарізали» не там, де збиралися або намічали. А тому тепер треба виправити цю «помилку»...

Схоже, ця фірма працює в особливому правовому полі. Закінчуючи переробку навряд чи правомірно «нарізаних» їй відвалів, здається, дуже хочеться «РЕМ Інвесту» відвоювати чуже. А тут уже, як часто-густо трапляється, всі засоби хороші. І ось з'являється депутатський запит на ім'я Генерального прокурора України одного серйозного київського народного депутата стосовно «численних порушень чинного законодавства керівництвом АК «Демос». Не встигла закінчитися перевірка за запитом, як з'являється другий запит іншого київського депутата. Незважаючи на те, що за першим запитом уже було проведено ретельну перевірку Дніпропетровською обласною прокуратурою. Підсумок: усе, в чому було звинувачено «Демос», не підтвердилося. Мало того, 16 травня цього року Господарський суд Дніпропетровської області заборонив «РЕМ Інвесту» проводити будь-які дії з відвалами шлаків, що належать АК «Демос».

«Ми, — каже генеральний директор АК «Демос» Євген Степанов, — обстоюватимемо право компанії на роботу та відвали в судах, як це і має бути».

Але фірмі «РЕМ Інвест», кількість працівників якої становить 20 осіб, вдалося організувати цілу кампанію із захисту своїх комерційних інтересів. Депутати звертаються і до Дніпропетровської облдержадміністрації, і до міського голови Дніпродзержинська, і до директора Дніпровського меткомбінату.

Утім, ще вищою ціна «битви» за жужільні відвали може виявитися для держави. По-перше, за такої участі державних органів у проекті «Демос» є небезпека переведення відповідно до закону залишку боргу за кредитом групи європейських банків на Україну і гаранта — Дніпровський меткомбінат.

Особисто нам не дуже зручно щось радити шановним народним обранцям. Коли вони рішуче реагують на сигнали про неподобства, ми тільки за. Але з однією маленькою умовою: готуючи свої запити, обов'язково виїжджати до тих, кого звинувачують у гріхах, і знайомитися зі станом справ на місцях із першоджерел. І в даному разі зважувати, що важливіше для національних інтересів: розвиток взаємовигідної економічної співпраці з європейськими фінансовими структурами, привабливий інвестиційний клімат у державі, стабільна робота великого підприємства або ж вузькі комерційні інтереси невеликої фірми?

А щодо консорціального кредитора — австрійського Донау-Банку, то свою позицію стосовно подій, що відбуваються, він висловив у листі Президентові України Леоніду Даниловичу Кучмі.

У зв'язку з тим, що нинішній спалах «лихоманки» навколо проекту «Демос» загрожує інтересам нашої держави та деяких європейських країн, вочевидь, без втручання вищого керівництва держави не обійдеться.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ОГОЛОШЕННЯ

За кордоном є спадок.

Можливо, для Вас...

Укрінюрколегія
(01034, м. Київ, вул. Золоті Ворота, 2-А)
В справах про спадщину розшукує родичів:

Померлих в Канаді

1. **Софії Гудзань**, яка народилась в Україні 1923 року, батьками якої були Василь та Ненсі Солоха.
2. **Гарі Зілінського**, який народився в Україні 1910 року.
3. **Михайла Вевітки**, який народився 1919 року в Західній Україні.
4. **Павла Вітченка**, який народився в Україні 1918 року.
5. **Михайла Воротняка**, який народився 1918 року в Західній Україні чи Польщі.
6. **Станіслава Блока**, який народився 1918 року в Західній Україні чи Польщі.
7. **Джона (Івана) Дорожинського**, який народився 1908 року в н/п Ладичин, батьками якого були Анна та Роман Дорожинські.
8. **Стелли (Стефи) Теслик,** уродженої Говта, яка народилася 1907 року в Галичині, батьками якої були Марія та Михайло Говта.
9. **Вільяма (Василя) Купера**, який народився 1892 року в Збаражі чи в районі.
10. **Анни Кеттел**, уродженої Кушнір, яка народилася в Україні 1919 року.
11. **Михайла Войвутки**, який народився 1892 року в Україні, батьками якого були Ольга та Іван Войвутка.
12. **Мартіна (Мартина) Нестока**, який народився 1890 року в селі Боровичі, батьками якого були Олена та Том Несток.
13. **Джозефа Родовіча**, який народився 1916-1917 в н/п Дебовіна, Західна Україна чи Польща.
14. **Джона (Івана) Воробей (Воробел)**, батьками якого були Дмитро та Катерина Воробей (Воробел). Джон Воробей мав в Україні брата Івана.

Померлих в США

1. **Михайла Косича (Козіча)**, який народився 1936 року вже в США, батьками якого були Михайло Косич (народився 1889 року в н/п Підволошиськ) та Марія Біда (народилася 1889 року в н/п Острів).
2. **Марії Маларц**, яка народилася вже в США, батьками якої були Себастьян Маларц та Софія Аксамит.
3. **Сеймура Рідера (Райдера, Рейдера)** батько котрого Іссер Рідер (Райдер) народився 1899 року в містечку Горожанка, а мама — Гуссі Крігсман народилась 1894 року в Західній Україні чи Польщі.
4. **Ірини Маєвської**, батьками якої були Джозеф Маєвські (народився 1891 року в н/п Шостка чи в Польщі) та Станіслава Бучковська (Бочковська).
5. **Луїзи Цецелії Бергман**, уродженої Стружанки (Струг), яка народилася в Луцьку 1913 року.
6. **Кірчевої (Кирчевої) Дар'ї**, яка народилася 1920 року в селі Дмитрівка, Якимівського р-ну, Запорізької області, батьками якої були Кірчев Іван Іванович та Кірчева Анастасія Афанасіївна.
7. **Миколи Тарана**, який народився 1924 року в Криму, батьками якого були Алекс Таран та Анна Берг.

Померлих у Німеччині

1. **Терези Візенфарт**, уродженої Климович, яка народилася 1922 року в Івано-Франківську чи в області.
2. **Антона Малиновського**, який народився 1920 року в н/п Скопов, батьками якого були Ян (Йоханес) Малиновський та Катерина Лесни.
3. **Степана Маційка (Мацейка)**, який народився в н/п Зубов, Тернопільської обл., матір'ю якого була Анна Маційко (Мацейко).
4. **Валентини Крижановської**, яка народилася 1917 року в м. Кременчук, батьками якої були Марія та Павло Крижановські.
5. **Катерини Палетта**, уродженої Педусяк, яка народилася в Західній Україні 1918—1922 р. р.

Померлих в Австралії

1. **Михайла Шапдіби**, який народився 1910 року в н/п Борислав, Польща, батьками якого були Михайло Шапдіба та Катерина Овчаренко.
2. **Петра Рилова**, який народився 1914 року в селі Новосілки або місті Ковель, батьками якого були Ігнатій та Ганна Рилови.
3. **Михайла Корчового**, який народився 1920 року в с. Красне.

Померлих в Англії

1. **Френсіса Бартоломея Платора (Розембаума)**, який народився 1920 року в м. Калуш, батька якого звали Станіслав, а мати — Катерина.
2. **Владислава Зінковського**, який народився 1922 року в Західній Україні чи Польщі.

Померлої в Італії

1. **Галини Копич (Копіч)**, яка народилася 1917 року в м. Харкові.

Померлої в Бельгії

1. **Лідії Гавшеєвої**, яка народилася 1926 року в м. Артемівськ, а саме її брата — Віктора Скрипника та сестру Валентину Скрипник.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрінюрколегію: Київ-34, вул. Золоті Ворота, 2-А, тел. (044) 229-22-16 або 246-58-03, факс (044) 229-28-35.

Державне підприємство «НДІ прикладної акустики» ліквідується з 31 березня 2003 року.

Постановою Господарського суду Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі №Б-31/16-03 від 27.05.2003р. Сільськогосподарський виробничий кооператив імені Щорса (код ЄДРПОУ 00707159, с. Нова Водолага Харківської області, вул Патріса Лумумби, 1) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатор - Долошко Олег Петрович (ліц. АА № 315484 від 29.08.2002 р., м. Харків, 61002, вул. Петровського, 6/8, к. 15, т.(0572) 45-29-88).

Золоті голоси опери

ЧАС НОТ

Оперою Жоржа Бізе «Кармен» відкрився в Донецьку фестиваль оперного мистецтва «Золоті голоси України». На сцені академічного театру опери та балету імені А. Солов'яненка це свято проходить уже вп'яте. Шанувальники високого мистецтва захоплено аплодували солістам — заслуженій артистці України Анжеліні Швачці, народному артисту України Олександрові Вострякову (Національна опера України) та народному артисту України Миколі Ковалю (Харківський державний академічний театр опери та балету імені М. Лисенка).

До речі, саме завдяки харків'янам донецький глядач уперше дістав можливість побачити твір, який дуже рідко виконується, — «Турандот» Джакомо Пуччіні. Про масштабність вистави свідчить сама кількість солістів, хору та музикантів оркестру — 150 осіб! І всі вони в повному складі прибули на фестиваль. Організатори свята обіцяють, що сузір'я солістів засяє і на заключному гала-концерті: запрошені кращі оперні співаки, серед яких — народні артисти України Марія Стеф'юк, Олександр Гурець, Анатолій Капустін (Одеса). Із задоволенням погодилася виступити заслужена артистка Росії Людмила Шемчук, яка цими днями перебуває не у Відні, а відвідує рідних у Старобешевому на Донеччині.

Ліна КУЩ.

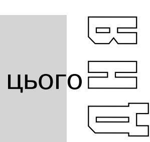
Мрій та слухай

ПОП-КУЛЬТ

Минулого тижня вийшов новий альбом української співачки **Ані ЛОРАК** «REMIX Мрій про мене». «Альбом «REMIX Мрій про мене» — це танцювальна сучасна музика, легка та весела. Сьогодні мені хочеться танцювати і співати!» — коментує виконавиця. До альбому ввійшли дев'ять треків у танцювальному ритмі. А заголовною композицією став ремікс на пісню «Мрій про мене», яка набула популярності в оригінальній версії, а також стала значущою назвою платівки. Чудовий смак виявили ді-джеї під час відбору стилів композицій, які не полінувалися вигадати всім хітам нові аранжування.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

6 ЧЕРВНЯ

■ 1860 р. Народився художник Антін Пилиховський. Разом з І. Трушем організував у Львові «Товариство для розвою руської штуки». ■ 1903 р. Народився вірменський композитор Арам Хачатурян. ■ 1922 р. У Радянській державі засновано Головне управління у справах літератури та видавництв (Головліт) — державну цензуру всієї друкованої продукції. ■ 1944 р. Англо-американські війська висадилися в Нормандії (Франція). Відкриття другого фронту. ■ 1956 р. В СРСР скасовано плату за навчання у старших класах шкіл, технікумах і вузах (була введена 1940 року).

ЗНАЙ НАШИХ!

Найкращий танцюрист — Косолапов

Кіровоградець Валерій Косолапов став кращим виконавцем сольної дископрограми на чемпіонаті світу з диско серед юніорів, який відбувся у Польщі.

Торік Валерій виборов титул чемпіона України, нині його визнано неперевершеним у світовому масштабі. Тренує чемпіона світу керівник кіровоградської школи сучасного танцю «Форсаж» Наталя Мошина.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

КЛІП

Екстремальне кохання за сприяння Внутрішніх військ

Український виконавець VIST продовжує любовно-екстремальну тематику в кліповому форматі. У попередньому відео на пісню «На зеркалах» він виконував роль терориста-романтика, який викрадав кохану дівчину. А цього разу його герой заради коханої викрадає бойовий вертоліт, який незабаром займається... Кліп на пісню «Красными буквами» — це звернення до коханої жінки. До того ж неодмінно з екстремальних умов, наближених до бойових.

Кліп вийшов за сприяння Внутрішніх військ МВС України. Частина, де його знімали, бойова. Тому на в'їзді всю делегацію, що мала стосунок до зйомок, ретельно обшукали спецслужби. Після того їм прочитали майже годинну лекцію про те, що можна знімати, а чого не можна. Забігаючи наперед, додамо, що на виїзді ті самі спецслужби переглянули весь відзнятий матеріал і стерли чимало цікавих, не тільки з погляду «диверсантів», кадрів. Звичайно, то був трохи жорсткий, проте необхідний захід, тому музиканти не образилися.

Митцям було надано найсправжнісінький чинний бойовий вертоліт МІ-8 МТ, літаючи на якому, вони спалили 900 літрів пального.

Микола МИЛИНЕВСЬКИЙ.

Відверті танці Ангела

В ефірі українських телеканалів з'явився відеокліп Анжеліки Рудницької, знятий на пісню «Танець Ангела». Його прем'єра мала відбутися два місяці тому. Відзнятий матеріал з безліччю відвертих сцен тричі монтували. Але жодна з версій не влаштувала телеканали, яким пропонували кліп для показу. І ось нарешті адаптований під морально-етичні норми, заведені в суспільстві, «Ангел» вийшов в ефір на телеканалі «О-TV».

На знімку: Анжеліка РУДНИЦЬКА.

КУЛЬТУРА

Хто піде в маси?

Щорічно Луганський коледж культури та Сєвєродонецьке музичне училище випускають 150 молодих фахівців. Здавалося б, цього досить, щоб заклади культури області не мали кадрових проблем. Проте середній вік акторів обласного російського музично-драматичного театру 47 років, а кожен п'ятий артист симфонічного оркестру обласної філармонії вже досяг пенсійного віку.

Постає гостро проблема кваліфікованих кадрів на селі. Із 50 осіб, направлених на роботу до сільської місцевості, там залишається тільки половина. Головна причина, вважає начальник управління культури і мистецтв облдержадміністрації Михайло Голубович, у відсутності соціальних гарантій для молодих фахівців. Зарплата низька, житла немає і пільг не передбачається. Щороку 5—10 випускників коледжу культури і мистецтва одержують запрошення до колективів Донецька, Дніпропетровська та Києва, і Луганськ таким чином втрачає свої кращі таланти.

У зв'язку з цим керівники області вважають за потрібне зберігати і розвивати творчий кадровий потенціал і професійні школи з різних видів мистецтва. Йдеться про створення оперної студії, циркової групи, професіональних танцювальних колективів, ліцею інтернатного типу для обдарованих дітей з малозабезпечених родин.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

Вечір поезії російського поета Євгена Євтушенка нещодавно відбувся в Одеському російському драматичному театрі. Акцію проведено в рамках Року Росії в Україні.

Євтушенко, один із лідерів «шістдесятників», упевнений, що знову пробуджується інтерес до поезії. Головною бідою нинішнього поетичного покоління, на його думку, є комплекс «геростратизму», коли обпльовування й зневажливе ставлення до попередніх поколінь поетів вважається нормою поведінки.

На знімку: поет Євген ЄВТУШЕНКО.

Фото Олега ВОЛОДИМИРСЬКОГО (УНІАН).

ЗА КУЛІСАМИ

Антракт на ремонт

У перший день літа нарешті розпочалася довгоочікувана реставрація 117-літнього приміщення театру імені Чехова в Ялті, від колишньої величі якого залишилися лише стіни, сліди пограбувань внутрішнього оздоблення і решето даху.

Днями Ялтинська міськрада ухвалила рішення про ремонт театру потужною донецькою будівельною компанією «Хартія», яка вкладе в реконструкцію унікального вогнища культури 6,5 млн. євро. Україна повністю оновить театр до осені наступного року, оголошеного ЮНЕСКО Роком Чехова, а Росія вустами голови Спілки театральних діячів РФ Олександра Калягіна пообіцяла придбати деяке устаткування.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

МУЗЕЇ

Полотна повертаються на батьківщину

Відбулася офіційна церемонія передачі в Україну та виставка робіт видатного українського митця Василя Кричевського. Його по праву вважають одним із творців національного й державного відродження. Творча спадщина Кричевського — це сотні картин, замальовок, ескізів, десятки спроектованих будинків, зокрема Полтавського земства (нині краєзнавчий музей) та музею Тараса Шевченка у Києві.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311101. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos